V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Iunie, 1952 II,6 ROMA

MESIANISM ROMÂNESC

Spre deosebire de massa mare a Românilor, legionarii trăesc cu conştiinţa unei înalte nobleţi româneşti. Atitudinea aceasta de nobleţe românească rezultă, desigur, din convingerea indiscutabilei valori morale pe care a reprezentat-o întotdeauna, prin structura lui, sufletul neamului românesc. Dar rezultă, mai ales, din convingerea că azi neamul românesc, valorificând la maximum această structură morală, se ridică, prin Legiune, la o înălţime spirituală neîntrecută.

Prin realizarea Mişcării Legionare, a structurii ei, a marilor ei axe spirituale, a supremei ei înălţări spre Dumnezeu, sufletul românesc desvălue puteri sufleteşti nebănuit de adânci şi de complexe şi îşi fixează o poziţie în momentul de azi al Europei, care e însăşi poziţia de axă în jurul căreia urmează să se întoarcă mişcarea istoriei de azi înainte.

Când am spus că Mişcarea Legionară este o revoluţie spirituală, una din acele prefaceri lăuntrice şi totale ale sufletului omenesc, care nu se petrec în istorie decât la deschiderile de epocă, ne-am gândit nu numai la efectele integrale pe care legionarismul le are înăuntru, asupra schimbărilor sufletului românesc, ci la perspectivele istorice pe care le are în afară, în faţa celorlalte neamuri pentru o nouă aşezare sufletească a epocei de istorie ce urmează.

..Prin legionarism neamul românesc a realizat acest fenomen unic în istoria modernă a Europei, o mişcare politică structurată religios. Şi nu religios vag, ci deadreptul creştin. Singura mişcare politică, care îşi are temeliile în teologia creştină. Aici stă unicitatea inegalabilă a Mişcării Legionare. Fascismul, hitlerismul, comunismul, azi, ca şi întotdeauna marile mişcări colective, au luat coloratură religioasă, e drept. Dar aceasta e un fenomen foarte banal în psihologia mulţimilor şi nu înseamnă valoare înaltă de viaţă. Oridecâteori sentimentele care conduc o colectivitate iau o intensitate mare în întinderea lor, ele tind să capete o notă religioasă. Dar aceasta este numai o formă şi nu fondul religios al mişcării, fiindcă acest misticism, această quasi-religiozitate se rezolvă de cele mai multe ori în obiective omeneşti, nu transcendente. Religiozitatea adevărată există numai acolo unde există un obiect al ei transcendent, unde există, la capătul ei, Dumnezeu. Unde nu există Dumnezeu, ci un obiectiv omenesc, nu este religie ci cel mult misticism. Care misticism, în sine, n'are nicio valoare superioară. Misticismul în el însuş poate să fie un fenomen sufletesc cu totul inferior.

Toate marile mişcări colective moderne sunt mistice. Niciuna nu e spirituală. Fascismul are mistica statului -patria luată ca realitate materială-, hitlerismul, mistica rasei -sângele ca valoare biologică-, comunismul, mistica goală a colectivului -colectivitatea ca valoare în sine. Structural, nu e deosebire între fascism, hitlerism, comunism. Toate trei sunt mişcări mistice cu obiective omeneşti. Abia legionarismul realizează pentru prima dată, în istoria modernă, o mişcare colectivă spirituală, pentrucă numai legionarismul se înalţă până la Dumnezeu. Legionarismul este în primul rând credinţă în Dumnezeu, în sensul cel mai pur, în sensul tradiţiei noastre creştine. Ei bine, faptul acesta e hotărîtor pentru poziţia românească în perspectivele istoriei care se deschid. Pentrucă pe acest drum, al căutării colective a lui Dumnezeu, vor trebui să vie după noi toate neamurile. ..pe drumul acesta al reîntoarcerii oamenilor către Dumnezeu, neamurile ne vor găsi pe noi ca învăţători. Iată, dar, înălţimea unică a ceasului românesc de azi.

Victor Puiu Gârcineanu

DIN "PAMÂNTUL STRĂMOŞESC": Dela icoană am pornit,apoi am rătăcit o bucată de vreme purtaţi de valurile omeneşti şi n'am ajuns la niciun mal cu toată curăţenia impulsurilor noastre.Acum,cu sufletul greu,răbleţiţi, sfâtecaţi,ne strângem la adăpost,la singura căldură şi alinare,tărie şi reconfortare a noastră,readucătoare de puteri,la picioarele lui Isus,în pragul orbitoarei străluciri a cerului,la Icoană. Noi nu facem şi nu am făcut politică o singură zi din vieaţa noastră. Noi avem o religie,noi suntem robii unei credinţe. În focul ei ne consumăm şi,în întregime stăpâniţi de ea,o slujim până la ultima putere.

Pentru noi nu există înfrângere şi dezarmare,căci forţa ale cărei unelte vrem noi să fim e eternă şi de neînvins. Să fie spus doar atât,în aceste clipe de zămislire nouă,spre a imprima caracterele noului sistem născând: Lumină din Lumină.

Ion I.Moţa

DIN "PENTRU LEGIONARI": Eram aşa de puţini şi aşa de săraci încât nu numai că am fost ţinta săgeţilor ironiei altora,dar ne-am îngrozit noi înşine de sărăcia noastră.Credinţa însă nu ne-am pierdut-o nicio clipă. N'am avut nici o secundă de îndoială.Părea că Dumnezeu înadins ne-a adunat aşa de săraci,pentruca să arate că în victoria legionară materia n'a avut niciun rol.

..Din prima zi ne-au urmat actualii legionari,citindu-le în ochi aceiaşi credinţă puternică: Eristache Solomon,Al.Ventonic,Nicolae Totu,Ion Banea,inginer Clime,inginer Blănaru,Victor Silaghi,Jean Bordeianu,Dumitru Ifrim,Andrei Ionescu,Mile Lefter,Spiru Peceli,Gh.Potolea..

..Strigaţi în toate părţile că răul,mizeria,ruina,ne vin dela suflet.. O minciună sunt toate programele noi şi sistemele fastuos etalate poporului,dacă în umbra lor rânjeşte acelaş suflet de tâlhar,aceeaşi lipsă de conştiinţă întru împlinirea datoriei,acelaş duh de trădare faţă de tot ce-i românesc,acelaş desfrâu,aceeaşi faptă de risipă şi de lux. Chemaţi sufletul Neamului la o vieaţă nouă. Nu căutaţi succese electorale,dacă ele nu înseamnă în acelaş timp biruinţa forţelor organizate ale sufletului înoit.. Ne preocupă şi ne plac victoriile asupra oamenilor,nu victoriile împotriva diavolului.Toţi oamenii mari ai lumii de ieri şi de azi: Napoleon,Mussolini,Hitler,etc.,sunt preocupaţi mai mult de aceste biruinţe.Mişcarea Legionară face excepţie ocupându-se,dar insuficient,şi de biruinţa creştină în vederea mântuirii neamului..

..Legionarii sunt chemaţi de Dumnezeu ca,după veacuri de întuneric şi asuprire,să sune trâmbiţa învierii Neamului românesc.

Corneliu Zelea Codreanu

DIN CÂNTECELE LEGIONARE

Din lacrimile'nbelşugate,
Ne cresc prigoanele pe umăr;
Sunt duşi flăcăii fără număr
Pe drumurile blestemate.

Un cântec de jale,un cânt de durere,
Răsună prin munţi şi câmpii:
E marşul de luptă,de reînviere,
Ce-l cântă ai Ţării copii.

Sculaţi,Români,la luptă,bate ora
Din urmă pentru neamul românesc:
Poporul geme sfâşiat în lanţuri,
Călăi aprinşi de ură'l gătuesc.

Vă chemă fraţii noştri ce luptară
La Jiu,la Olt,Mărăşti şi la Muncel:
Din piepturile voastre să răsară,
În jurul Ţării,ziduri de oţel.

Sculaţi-vă din munţi şi văi,
Urmaşi ai sfinţilor eroi;
Căzuţi prin gloanţe,ploi şi vânt,
Se zbat strămoşii în mormânt,
Ne-aşteaptă azi un nou pământ,
Veniţi cu noi,veniţi cu noi!

Să lăsăm pe brazdă plugul,coasa s'o lăsăm,
Calea codrului şi arma s'o îmbrăţişem.

În noi se zbat cu trupuri sfârtecate,
Martirii răstigniţi pentru dreptate,
Şi-atâtea suferinţe milenare,
În noi îşi taie val de răsbunare.

Cu Dumnezeu de-acum'nainte,
Munteni şi Moldoveni şi Moţi,
Un drum avem peste morminte,
Un steag ne-acopere pe toţi.

NOTA. Cu ocazia împlinirii unui sfert de veac dela înfiinţarea Mişcării,d-l Ilie Gârneaţă,Comandant al"Bunei Vestiri"şi fondator al Legiunii, va scoate un număr festiv al primei publicaţii legionare: "Pământul Strămoşesc".

Să îndrumăm pe cititorii noştri,cari ne-au cerut cărţi de cântece şi alt material legionar,întru cât nu-l avem,să se adreseze d-lui Sandu Marin, Elisabethstr.38, Salzburg, Austria.

LA UN SFERT DE VEAC

Prinşi în vălmăşagul uluitoarelor evenimente ce se succed cu o iuţeală ameţitoare,aproape smulşi din rădăcini de viscolul suflării otrăvite a lui Anticrist,abia de ne mai amintim că totuş acum un sfert de veac tineretul românesc,tineretul care reprezintă antenele cele mai sensibile ale unui neam, dase alarma,încercând cu lupta sa curată,cu sădirea unei noi speranţe,şi până la urmă chiar cu jertfirea de sine să zăgăzuiască înaintarea tăvălugului roşu,al cărui uruit crescând îşi trimitea sinistrele ecouri din ce în ce mai lămurit pe dincoace de Nistru. Oameni veniţi din patru vânturi,oameni fără Dumnezeu şi fără ţară,uneltea în profitul fiarelor din stepă la umbra legilor unei democraţii care,din umanitarele principii,nu păstrase decât tinicheaua firmei.

Capii noştri politici erau foarte departe de a corespunde cerinţelor de răscruce ale vremii. Îmbătaţi de nesperata isbândă a unei întregiri teritoriale aproape totale,au fost incapabili să vadă că,faţă de nevoia închegării sufleteşti a unui popor adunat la un loc după veacuri de trăire sub ceruri diferite,misiunea unor adevăraţi conducători abia acuma trebuia să înceapă. Erau mulţumiţi când îi băga în seamă vreun şef de cabinet sau uşier "din occident",sau când,pentru a stimula clauzele favorabile ale unui tratat de comerţ,emisarii străini îi gâdilau cu vreun discurs de banchet ocazional. Fremătăm şi azi de indignare şi ruşine când ne gândim la poza minoră ce făceau ori de câte ori vreun venetic,oploşit la vreo redacţie de dubie moralitate,îi admonesta profesoral cu degetul arătător când se'ntâmpla ceva ce nu-i plăcea: "ce va zice străinătatea?!"

Regimul care guverna ţara pe atunci îşi zicea democrat. Paznicul democraţiei lor era jandarmul,fără ştirea căruia nu se mişca nici frunza'n pom. Alegerile erau "libere",dar cotonogelile de atunci au intrat în anecdotica populară. Bogăţiile ţării ar fi putut-o transforma în paradis,- şi paradis a şi fost,dar nu pentru băştinaşi,ci pentru liota de venetici, veniţi aici"după miros".Câteva scandaluri uriaşe au reuşit să iasă la iveală,şi din ele se vedea clar cârdăşia viiturilor cu cei tocmai însărcinaţi să facă paza ţării; dar sancţionaţi continuau să fie tot nenorociţii cari,de foame,se limitau să fure o găină sau un ciur de mălai.

Libertate de opinie? Să te fi păzit Dumnezeu să spui,de pildă,că eşti republican! Drept de asociere? numai dacă nu jicneai cumva interesele rândaşilor de sus. Libertate de propagandă? de întruniri? Câtă vrei! dacă erau pentru cei de la cârmă. Partidul d-lor Maniu şi Mihalache,care avea pe atunci o popularitate zdrobitoare,a fost totuş ţinut opt ani în opoziţie; în locul său erau aduse la guvern grupări ce abia de numărau 3-4 deputaţi în parlament: ca să poată "reuşi" în alegeri,declarau "contaminate"regiuni întregi şi nenoroceau pe îndrăsneţul ce-ar fi năzuit s'ajungă la secţia de vot.(Democraţia aceea sui-generis a împuiat,odraslele ei se găsesc şi în străinătate,nelipsite dela toate congresele democraţiei apusene,unde ţipă din fundul bojogilor contra.. totalitarismului legionar!). Tineretul,grupat şi el pe partide,era îndrumat pe linia respectivelor apucături. În acest timp, Rusia se pregătea meticulos şi cu răbdare pentru vremile pe care le trăim.

Când Corneliu Codreanu, Ion Moţa, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu şi Radu Mironovici au întemeiat Mişcarea Legionară, a fost ca un act de disperare. Vedeau sumbrele realităţi din Răsărit,cu groasnicele perspective ce ele proectau spre graniţele noastre,vedeau şi măscările din ţară, inconştienta lipsă a oricărei preocupări pentru ziua de mâine,pentru tot ce depăşea grija chiverniselii personale. Firi sănătoase,nu s'au lăsat "duşi" de sgomotoasele lozinci ale democraţiei noastre de marcă balcanică,- preferând s'o judece după nişte roade ce nu erau departe de cele din Rusia sovietică,al cărei regim tot democratic îşi spunea.

Munca ce-şi propuneau cei cinci era migăloasă şi cu satisfacţii de cu totul altă natură decât ajungerea personală. Dat fiind că instrumentul principal în determinarea lucrurilor este omul,care le modelează după structura sa interioară,ei au hotărît să'nfrunte piepiş miezul problemei: omul-român trebuia repus în posesia virtuţilor care i-au dat tăria să stea drept în furtuna veacurilor; astfel reînzestrat,el ar fi putut să-şi ducă viaţa în cadrul plinătăţii însuşirilor lăsate lui de Dumnezeu, capabil în acelaş timp să'nfrunte dârz eventualele urgii.

Legile fixate de Capitan erau capabile să protejeze formarea unui om

armonic; respectate în totalitatea lor,ele trebuiau să ducă la crearea legionarului perfect. De altfel ar fi fost un non sens o observare numai **parţială,căci nu ştim cum ar putea cineva să păzească,de pildă,legea onoarei,dispreţuind în acelaş timp legea muncii; observarea numai - să zicem - a legii disciplinei nu ştim dac'ar putea produce decât cel mult** copii de trupă,dar în niciun caz legionarul luminat,pus de visurile curate ale lui Moţa şi Codreanu să fie strajă neamului.

Ca şcoală a trezirii necesarelor virtuţi a fost imaginată tabăra. Munca voluntară,cot la cot,cu aceeaşi hrană,cu aceleaşi cântece şi cu acelaş dor în suflete, topia,nivelându-le la o cotă foarte înaltă,toate diferenţele; şedinţele,instructive şi educative,împrospătau,readucând în minte,vii,luminoasele figuri şi fapte din istoria naţională,trezeau la viaţă virtuţi adormite şi alungau de pe faţa însuşirilor frumoase orice început de colb şi laşitate; marşurile,în cântece tinereşti şi uniformă, făceau să crească bărbăţia şi încrederea în sine.

Cât corespundea noua organizaţie cerinţelor unui popor abandonat s'a văzut după efecte: ţara întreagă devenise un şantier. La o Mişcare care nu promitea slujbe,carieră,burse de studiu,alergau cu miile tineri de cea mai pură vână românească,- iar dacă Legiunea a semănat întinsul ţării cu şcoli,biserici,drumuri,punţi,fântâni şi diguri,totul culminând cu splendida tabără dela Carmen Sylva şi cu comerţul legionar,faptul a fost posibil cu concursul întregei populaţii. A fost un adevărat plebiscit!

Paralel,nu se pierdea din ochi primejdia cea mare. Imunizată înăuntru, de Legiune,contra aventurii comuniste, ţara rămânea expusă mai departe invaziei din afară. Cu uimitoarea sa clarviziune,Codreanu a înţeles încă de atunci ceeace multă lume se îndărătniceşte să nu vadă nici astăzi: că lupta nu este între o ţară şi alta, între o naţiune şi altă naţiune,ci între două lumi,dintre care una va trebui să moară. Cu această convingere şi-a orientat El Mişcarea,în politica externă,spre singurele Puteri care pe atunci aveau înscrisă clar pe steaguri lupta împotriva bolşevismului. Siguranţa matematică a victoriei imediate îl preocupa poate mai puţin decât grija deosebită ca ţara sa,în lupta dintre rău şi bine,să fie de partea lui Dumnezeu. Locul ei ideal era atunci,cum a rămas şi astăzi,alături de ţările care luptă contra satanei.

Cum a fost întâmpinat acest vânt primăvăros de către guvernanţii democraţi,ca şi de cei ce au făcut totalitarism cu elemente formate la şcoala democratică românească,se ştie: dizolvări,arestări,schingiuiri,lagăre şi,înfine,asasinarea în masă a şefilor Mişcării. În faţa atâtor orori, nu s'a văzut nici cel mai mic protest din partea partidelor ce,fără nicio teamă de ridicol,jură şi astăzi pe sfintele principii ale democraţiei.

Cu aceasta intrăm în faza doua a mişcării,fază de firesc declin după teribila decapitare. Lipsită de şefi,Legiunea ar fi putut deveni o pradă uşoară în mâinile celor ce-au îndrăsnit mai mult. Lipsa de desăvârşire legionară stă să înlesnească aventura,transformând Mişcarea dintr'un instrument de renaştere naţională într'o biată trambulină de ajungere a câtorva,biet cobai al unei imaginaţii întâmplător foarte prolifice. Dar cu trecerea vremii,o sumă dintre elementele ce trăiseră mai aproape de cei ce-au creat fala Legiunii au reacţionat.

Mişcarea s'a pulverizat în grupuri; totuş,caracteristic şi cât se poate de îmbucurător,mai ales că dovedeşte categoric puritatea gândurilor cu care veniseră'n Mişcare: legionarii nu s'au înscris în alte partide, ci fiecare aşteaptă,jinduind după posibilitatea unei regrupări,- fapt mult înlesnit de autodizolvarea celui mai numeros dintre grupuri.

Sunt actuale principiile legionare? Chiar foarte actuale! Dacă prezenţa oamenilor întregi e o binefacere pentru orice epocă,prezenţa lor astăzi pe scena istoriei e o condiţie sine qua non pentru desăvârşita înfrângere a bolşevismului. Pe baricada opusă materialismului ateu nu pot sta,valabil,decât poruncile creştine. Altfel,înfrângerea comunismului n'ar însemna decât schimbarea titularilor aceleaşi nedreptăţi.

Aceste elementare adevăruri sunt astăzi predicate de cele mai înalte autorităţi din lume. Preşedintele Americii a amintit în mai multe conferinţe imperioasa nevoe a unei primeniri interioare,iar Sfântul Părinte a deschis o cruciadă în lege "pentru o lume mai bună".Înaltele poziţii pe care le ocupă aceste ilustre personagii înlătură teama că s'ar putea să sfârşească şi ele strânse de gât de o democraţie de tip sovietic,cum s'a întâmplat cu alţi vizionari de pe meleagurile noastre..

Care-i situaţia de astăzi a Mişcării, la 25 de ani dela fondarea ei? Constatăm fără nicio greutate că în ciuda atâtor decimări, legionarii rămaşi, chiar neorganizaţi, continuă să fie cei mai activi dintre români atât în ţară cât şi în străinătate. Cine citeşte presa reperistă şi ascultă radio Bucureşti îşi poate uşor da seama de cine se tem mai mult ocupanţii ţării şi pe cine persecută în deosebi. Condamnările nu mai contenesc, legionarii sunt vânaţi ca fiarele,- dar rezistă! De colaborare, nici vorbă! O dovadă în acest sens ne-o dă chiar presa din refugiu, presa unor partide care, după ce-au furnizat bolşevismului cadre complete, dela patriarh până la miniştri de talia unor Tătărăscu, Rădăceanu, Anton Alexandrescu, îşi "freacă mâinile" de bucurie când reuşesc să descopere printre "demnitarii" regimului din ţară şi câte-un biet de comisar, "fost legionar".

În străinătate, prezenţa legionarilor e masivă în toate câmpurile de afirmare românească. Au fost respinşi din "comitetele" oficiale şi dela orice fel de propagandă plătită; locul lor e, ca totdeauna, la greu. Cea mai importantă bibliotecă, cea dela Freiburg, e din iniţiativă şi muncă legionară; cea mai mare editură în refugiu, "Cartea Pribegiei", e din iniţiativă şi muncă legionară; alte două colecţii: "Omul Nou" şi "Biblioteca Verde", sunt legionare. Cea mai bogată revistă literară: "Înşir'te mărgărite", e şi ea tot din iniţiativă şi muncă legionară: interesantul "Destin", frumosul "Vers", bogatul "Cuget Românesc", "Vestitorul", cele două "Libertăţi" dela Madrid, "România", "Însemnări", "Căminul", "Cuvântul Studenţimii", ies tot prin sârguinţă legionară. Din iniţiativă şi muncă legionară a ieşit renumitul Institut de cercetări dela Paris, cu bogatu-i buletin. Din muncă legionară a ieşit traducerea psalmilor la Buenos Aires, cu contribuţie legionară a ieşit altă traducere la München. Poeţii, conferenţiarii cei mai activi şi mai căutaţi sunt tot dintre cei ce-au gustat lagărele democraţiei româneşti. În industrie, comerţ, agricultură, legionarii deţin locuri de frunte atât în Europa cât şi în cele două Americi. O revistă ne informează că postul de radio cel mai ascultat în ţară e cel dela Madrid, condus de legionari. Pe unde-au reuşit să încropească pe cont propriu vreun comitet, asistenţa e asistenţă, iar aniversările naţionale se sărbătoresc cu tot avântul şi amploarea, spre plăcuta surprindere a străinilor-gazde. La Sèvres au pus la cale şi construit deadreptul o biserică. Şi, cum s'a întâmplat, că tot din cercurile legionare s'a găsit cineva - şi încă ortodox! - să descopere, după veacuri de uitare, moaştele lui Ieremia Valahu, viitorul sfânt al bisericii romane şi române. Iar când românilor americani le-a trebuit episcop, tot în rândurile legionare au trebuit să-l caute!

Nu credem ca ceilalţi români să privească cu necaz aceste realităţi: e vorba doară de fraţi de-ai lor! Ne gândim numai ce lucruri şi mai minunate ar face aceşti legionari dacă şi-ar da mâna într'o bună zi. Toţi au un fond comun: mărturisirea lui Codreanu, al cărui drum îl şi parcurge fiecare după puteri. E cea mai firească bază pe care se poate face regruparea. Din bogata corespondenţă publicată la "doruri şi necazuri" s'a putut vedea că asta e dorinţa unanimă - exprimată până şi de nelegionari! Unită, Mişcarea ar putea mai lesne să ajungă şi la "sfărâmarea zidului de ură şi de mişelie care o'mpresoară", încetând de a se mai complace în poziţia în care au avut adversarii ei interes s'o fixeze faţă de opinia publică internaţională.

Viitorul lumii e "legionar". Nu înţelegem cu asta că toţi oamenii se vor încadra într'o anumită organizaţie, vor purta o anumită cămaşă, etc., ci pur şi simplu că vor trebui să se întoarcă, în comportarea privată şi în relaţiile cu aproapele, la normele divine. Omenirea nu va putea fi condusă nici de comunism, nici de altă formă de socialism marxist, ci numai de o democraţie social-creştină. Victor Gârcineanu vedea în Legiune avangarda acestei generale "convertiri". Fie ca amintirea evenimentului de acum 25 de ani să aibă forţa de a topi cauzele discordiei, pentruca Mişcarea, unită, să poată juca rolul încredinţat ei de Moţa şi Codreanu şi la care o îndreptăţesc şi o obligă jertfele miilor de camarazi "căzuţi pentru Legiune sau morţi în credinţa legionară"!

Petre Musceleanu

N.Iorga: Într'o zi se va găsi un om, care va pune piciorul în prag şi, sigur de sprijinul mulţimii adevăraţilor Români, nu se va teme de revoluţia boierilor, de ocările ciocoilor şi de blestemele veneticilor, şi din înstrăinarea de astăzi va rămânea numai ca o amintire urîtă a trecutului..

CALENDAR NAŢIONAL

Iunie(1911): Moartea lui Costi Chiali,efor şi epitrop al şcolilor şi bisericii române din Cruşova(Macedonia).

1 Iunie(1829): Apare la Iaşi "Albina Românească"a lui Gheorghe Asachi.

3 Iunie(1883): Se desveleşte la Iaşi,în prezenţa regelui Carol I,statuia lui Ştefan cel Mare. Referindu-se,evident,la Transilvania,Basarabia, Bucovina,Banat,Crişana şi Maramureş, Petre Grădişteanu pomeneşte în discursul său de diamantele ce lipsesc încă din coroana regală.

4/16 Iunie(1890): Naşterea lui Nae Ionescu.

5 Iunie(1871): Naşterea lui Nicolae Iorga, la Botoşani.

6/19 Iunie(1906): Se deschide la Bucureşti o mare Expoziţie cu prilejul împlinirii a 40 de ani de domnie a regelui Carol I.

7-11 Iunie(1911): Vizita sultanului Mehmed V la Bitolia.

8/9 Iunie(1912): Moartea lui Caragiale, la Berlin.

8/9 Iunie(1938): Moartea lui Ovid Densuşianu.

9 Iunie(1848): Proclamaţia dela Islaz. O citeşte Ion Heliade Rădulescu cu binecuvântarea preotului Şapcă.

12 Iunie(1654): Vasile Lupu e primit în audienţă de sultan. Sosise la Constantinopol de o zi,venind prin Crimea după pierderea tronului.

14 Iunie(1819): Naşterea lui Vasile Alecsandri, la Bacău.

15 Iunie(1848): Pe câmpul Filaret, poporul jură pe noua constituţie.

21 Iunie(1822): Ioniţă Sandu Sturza e numit Domn în Moldova, Grigore Ghica în Ţara Românească.

23 Iunie(1913): Moartea lui St.O.Iosif.

24 Iunie(1927): Corneliu Codreanu, Ion Moţa, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu şi Radu Mironovici înfiinţează Mişcarea Legionară.

25 Iunie(1701): Atanasie Anghel e instalat, cu fast oficial, în biserica lui Mihai Viteazu din Alba Iulia.

25 Iunie(1913): Moartea lui Ilarie Chendi.

27 Iunie(1792): Veniamin Costache ajunge episcop de Huşi.

28 Iunie(1883): Mihai Eminescu se bolnăveşte de nervi.

29 Iunie(1811): Instalarea lui Vasile Moga, primul episcop ortodox român al Transilvaniei după unirea dela 1700.

30 Iunie(1903): Antarţii greci incendiază comuna Cruşova.

Petre Vălimăreanu

MACEDONIA

Se lasă ceaţa peste dealuri,
Şi geme'n noapte un caval,
Iar râul spumegă pe maluri,
Şi luptă vajnic val cu val.

S'au dus pribegi,s'au dus păstorii,
Şi vântul vâjie în crâng,
S'au dus pe-acelaş drum cu norii:
De jale parcă munţii plâng.

Un glas se tângue în zare,
Un tainic glas ce moare'n văi,
Şi vine,-aleargă dinspre mare,
Şi vine din umbroase căi:

"O,de-ar veni iar primăvară,
S'aud cum cântă cucu'n crângi,
Şi turmele cum vin spre sară,
Şi umplu satul de tălăngi!

"Să-mi vie tinerii la munte,
Să lase cele ţări pustii,
Să-mi zboare norii de pe frunte,
Să nu fiu moartă printre vii!

"Ursita nemiloasă-'mi duce,
Tot ce-i frumos şi drag la noi,
Şi port a răstignirii cruce,
Şi rabd cumplitele nevoi.

"Iar bruma uscă trandafirii,
Şi nu mai cresc nici crini,nici flori:
De crivăţ fug goniţi zefirii,
Cum noaptea de lumină'n zori.

"Veniţi,veniţi,frumoase zile,
Din strălucita luna Mai,
Jucaţi,jucaţi şi voi copile,
În înfloritul dulce plai,

"Căci va veni plăcuta vreme
Să rupem vălul mult cernit,
Atunci vitejii or să cheme,
Pe fetele ce le-au iubit,

"Şi s'ar încinge horă mare,
Cum n'a mai fost vr'odată'n Pind,
Şi s'or uimi de-aşa cântare,
Mâhniţii munţi prelung vuind.

I. Foti

Să nu te prosternezi în faţa nimănui, decât a Dumnezeului din cer şi-a pruncului din leagăn.

Mahomed

A MURIT CARAGIALE...

La Seghedin, în închisoarea unde ispăşeam o pedeapsă ungurească, acolo l-am văzut ultima oară. I s'a părut că între zidurile reci ale unei singurătăţi nedorite, trebuie să-mi trimită cât mai multe semne din dragostea cu care m'a învrednicit. Când o carte poştală cu slova lui minunată, când o telegramă, când un pachet cu cărţi nemţeşti venea zi de zi să-mi aducă mângâiere şi să-mi alunge urâtul. Într'o seară s'a socotit că pacea de după zăbrele cere mai mult, şi-a plecat din Berlin la Seghedin..

Nu voi uita niciodată dimineaţa aceea de Martie. Sergentul ungur mi-a intrat in cameră cu faţa radioasă: - Aveţi o vizită!

- Cine? - Nu ştiu. Un străin, o cam rupe pe ungureşte. Vine de departe. Trebuie să fie însă un mare boier că ne-a miluit pe toţi. E un om tare cum se cade, mi-a mângâiat pe frunte amândoi nepoţeii când i-am descuiat poarta.. I-a întrebat cum îi chiamă şi le-a dat câte-o coroană.

Nu-mi puteam da seama cine e nobilul senior rătăcit la Seghedin. M'am ridicat în pripă şi-am plecat spre odaia posomorâtă din fundul coridorului unde primeam oaspeţii. Când deschid uşa mă ia în braţe şi mă sărută pe amândoi obrajii nenea Iancu Caragiale..

- Am venit, băiete, am venit să văd cum o duci aici la pension.. Nu ţi-am spus eu să te astâmperi?.. ai?.. Şi privindu-mă pe subt ochelari mă cerceta de sus până jos. - Ian ridică mâinile să văd urmele lanţurilor.. Săracu de tine.. Uite, ţi-am adus nişte merinde şi două sticle de şampanie să le bem noi laolaltă aici în Kecskemét, la magyar királyi államfogház, mă rog frumos..

Nenea Iancu era mai tânăr ca oricând. Se plimba dealungul odăii cu paşi lungi, se oprea câteodată, îşi potrivea ochelarii de după care strălucea acelaş neastâmpăr al ochilor cu sclipiri de oţel şi vorba lui era vechea împletitură de fulgere care cădeau tumultos ca totdeauna. Ce vâltoare de imagini, câte împărecheri paradoxale, câtă pasiune şi coloare în poveştile lui..

În clipa când vorbia, simţiai plutind parcă fiorul creaţiunii, cu misteru-i etern nedeslușit. Vedeai chinurile facerii cum se petrec sub ochii tăi, cum radiază un spirit fosforescent, fără repaos.

Cine a avut norocul să-l asculte pe Caragiale vorbind un sfert de ceas oriunde, la o adunare a negustorilor, ori într'un ungher din vagonul restaurant, n'are să uite niciodată cea mai strălucitoare icoană a inteligenţii omeneşti din câte a întâlnit în drum.

N'a fost minte să stăpânească cuvântul cu mai multă siguranţă, să-l frământe şi să-l chinuiască cu mai multă putere. În fraza lui fermecată se revărsa o lumină orbitoare, era pulbere de argint, foc de artificii, râs şi plâns, era alintare dulce şi durere sălbatecă. Ca într'un caleidoscop fermecat se desluşiau chipuri vrăjite de magie. Marele meşter atingea toată claviatura sufletului omenesc. Deschidea vorba lin, cu bunătate, şi-o muia într'o lene orientală, într'o clipă schimba resortul ca să-ţi arate o seamă de jonglerii capricioase şi deodată se oprea brusc, faţa i se crispa, buzele i se strângeau convulsiv, în fundul ochilor îi juca o lumină stranie.. Era clipa când din creerul lui Caragiale răsărea un fulger nou.. Universul devenea mai bogat cu o minune..

Câte nu mi-a vorbit în cele trei ceasuri, acolo la Seghedin. Plin de surprize, vioi, paradoxal, nenea Iancu mă mustra părinteşte..

- Ţi-am spus de-atâtea ori, nu te mai bate cu proştii, că te răpun.. Ce crezi tu, pe urma cui-am suferit eu în viaţă? Pe urma deşteptilor? Prostia, suverana prostie, e totdeauna mai tare. În zadar lupţi frumos, cu tăeturi fine de floretă, el loveşte greu cu lăstarul în moalele capului. Şi în zadar risipeşti spirit şi vervă, el e tare ca piatra. Cum să-ţi spun, prostul are o concepţie telurică a vieţii. Uite aşa îşi înfundă ochii şi urechile, îşi înfige capul în pământ ca struţul, ridică spatele şi trec pe deasupra lui toate curentele.. Nimic mai greu decât să cârmueşti proştii.. Ei au un instinct de împotrivire organică.. Să vezi.. Mai acum vreo trei zeci de ani eram revizor şcolar la Piatra Neamţ.. Trenuri nu găseai prin Moldova, mergeam la inspecţii călare.. Avea popa o iapă murgă.. Zic, să mi-o dai părinte dimineaţa.. Popa zâmbia. Prea bucuros, domnule Iancule. Şi-am plecat.. Cât m'a zolit iapa ceia, mă.. Oricum dam din căpăstru ieşea rău.. N'o puteam cârmui nicidecum.. M'am întors la vreo două ceasuri tot apă: Părinte, cât face iapa asta? - Face zece galbeni! - Ei, pune D-ta

cinci,să pui şi eu cinci,s'o tăem,că'n asta-i om.. - Ba să n'o tăiem, domnule Iancule,mai bine să-i învăţăm năravul.. Ştii ce? Când o încaleci şi ajungi la o răspântie,dacă vrei să apuce la stânga,tu să tragi de frâu la dreapta.. Da să tragi cumplit,auzi.. Să vezi c'o ia la stânga.. Aşa am făcut.. Ei vezi,la prost trebuie meşteşug,nu glumă.. Ascultă-mă..

Nenea Iancu îşi scotea ochelarii,mai spunea o pildă,mai arunca câteva frânturi de glumă,îl copleşeau amintirile,sta o clipă pe gânduri şi ofta din tot sufletul..

- Toată viaţa n'am putut să sufăr prostia.. Săracu'de mine,mă băiete, când văd câte un prost mă doare.. Zău,am dureri fizice.. Mă ia cu rece aici în creştet.. Şi fruntea i se întuneca,buzele i se împreunau într'o linie de desgust şi silă nemărginită.

Se făcea câteva clipe tăcere şi rotogoalele albastre ale fumului de ţigară îi jucau în jurul frunţii într'o rază de soare,împrejmuindu-l cu o aureolă..

- Ce mai scrii acum nene Iancule?..

- Ce să scriu dragă,multe şi nimic. Câte nu-ţi trec prin cap când stai aşa la sporovăială,ori te uiţi departe pe fereastra vagonului.. Numai când te aşezi la masa de scris şi vezi hârtia albă înaintea ta,atunci îţi dai seama ce vârtej cumplit îţi face mintea în jurul unui subiect. E un chin facerea asta.. Talentul e un accident de naştere,o boală grea,ascultă-mă.. Cere patimă şi cere meşteşug. Deaceea artistul nu poate fi un poligraf.

Spuneam mai deunăzi unor profesori la Berlin: ce-mi tot vorbiţi de cutare,că-i harnic,că-i activ,că scrie cărţi.. Zic,ştiu eu unu şi mai activ,aşa-i şi zicea:Iliuţă activu',era la Mărcuţa.. Dimineaţa la patru,el în picioare.. la fântână.. Îşi sufleca mânecile şi dăi,scotea apă.. găleată după găleată.. O vărsa în troacă.. Troaca n'avea fund.. Se făcea opt.. Haide,mă Iliuţă,de îmbucă şi tu ceva.. N'am vreme,lucrez.. Şi năduşea,şi-i da înainte şi apa se ducea.. Era nebun Iliuţă,da,vorba,era activ? Era.

Maestrul clipea din gene,surâsul ironic îi fugea de pe buze şi din cuvintele rostite încet,sentenţios,se desluşia crezul artistic al unui suflet pentru care arta era o religie..

Arta - spunea el - cere conştiinţă,fără un perfect simţ de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă. Ca în toate,şi în literatură se pretinde o cinste profesională,un prestigiu de atelier.. Ce crezi tu,în câte ape n'am scăldat eu "Hanul lui Mânjoală"?.. Ce să mai vorbesc de melodia frazei,de ferecătură,de ritmul vorbelor.. Iaca,numai interpuncţia.. Câţi nu înţeleg că interpuncţia e gesticularea gândirii.. Vezi,pe mine mă frământă astea,mă rod.. Nu se poate artă fără migăleală.. Cu vremea îţi cresc tot mai mult scrupulele de conştiinţă.. Dac'o fi să îmbătrânesc,ştii cum să-mi ziceţi? Să-mi ziceţi, Moş Virgulă!..

- Da,piesa,nene Iancule,cât o mai ţii sub zăvor?..

- Acu în primăvară îi mai fac nişte perieturi. Ştii ce? Mi-am făcut socoteala. Mai scriu un roman filozofic,două volume de nuvele şi schiţe.. Şi gata.. V'am dat destul.. ce mai vreţi?..

S'a aşezat pe canapeaua roşnită din colţ şi mi-a pus mâna pe umăr.. Am un plan pentru vara asta.. viu acolo la Răşinar la tine,cu nevasta şi cu copiii. Mi-a plăcut mult satul tău colo la poala munţilor.. Să vie şi Vlahuţă.. Să stăm aşa până la toamnă.. Nu ne trebuie nimic.. Numai un pian să fie şi unul să-i ştie rostul.. Când se face seară şi iese luna albăgălbuie de după mestecenii pe coasta ceia,noi să stăm întinşi în iarbă şi de pe fereastra deschisă să pătrundă Beethoven: Sonata lunii..

Sub ochelari mi s'a părut că tresar genele în tremurul unei clipe, parecă undeva departe ar fi trecut prin văzduh o fâlfâire de aripi negre.. Dar,nenea Iancu s'a recules într'o clipeală,s'a ridicat,m'a îmbrăţişat şi m'a sărutat ca un părinte.. Şi-a tras pălăria ştrengăreşte pe ochi.

- Acum plec s'apuc trenul dela amiazi..

- Cum, nu te duci la Bucureşti?..

- Nu,n'am vreme.. Mă'ntorc la Berlin.. Am venit numai să te văd.. Ian vezi de scapă odată de-aici din Kecskemét..

Încă o strângere de mână şi trăsura care aştepta la poartă îl ducea pe nenea Iancu,întovărăşit de privirea respectuoasă a sergenţilor,de dragostea copiilor şi de neţărmurita mea admiraţie.

• • •

Cine ar fi crezut atunci că flutură umbra morţii deasupra trăsurii care-l ducea?.. Când am cetit că s'a prăbuşit de fulgerul unei clipe,am rămas uluit şi nu-mi pot închipui nicidecum imaginea stranie a morţii lui Caragiale. Un nenea Iancu neputincios,cu grumazul plecat de povara bătrâneţii, sau un Caragiale cu mâinele încrucişate pe piept,amuţit pentru totdeauna, niciodată nu mi-a trecut prin minte. Cum să se închidă pe veci ochii lui care pătrundeau sufletul şi străluceau de departe ca două suliţi de argint? Ce să facă pământul cu ei?.. Cum să se împace cu repaosul de veci creerul lui pururi frământat,acest complicat şi sensitiv seismograf intelectual,care nu avea clipe de odihnă?.. Rămâi înfrânt,prostit,ţi se moaie braţele.. Te cuprinde în mreaja lui gândul zădărniciei tuturor celor omeneşti,te supune un desgust de materia urâtă,de carnea care ne ţine în stăpânirea ei.. Îţi vine parcă să-ţi frângi în două condeiul şi să-l arunci ca pe-o unealtă netrebnică.. La ce e toată goana asta chinuitoare, când ursita nu acordă nici un privilegiu celor aleşi,când domnesc pe deaîntregul aceleaşi legi,când şi Caragiale a putut să moară!

L-au îngropat şi i se va topi ţărâna.. vremea va trece.. vor veni oameni învăţaţi să-i cântărească sicriul,profesori cu ochelari să-i descifreze cărţile,să scrie studii cu adnotaţii despre Conul Leonida sau Caţavencu.. Au să-l claseze,să-i deie locul cuvenit în istoria literaturii, să-i facă un monument la Bellu..

Noi însă,cari am avut norocul să-l vedem şi să-l auzim,vom rămânea toată viaţa stăpâniţi de senzaţia că prin moartea lui Caragiale s'a deschis o prăpastie,s'a făcut un gol în natură,ca de-o perturbaţie cosmică. Cu cât va trece vremea,va creşte tot mai mult silueta lui şi vom rămânea totdeauna vrăjiţi de farmecul celui mai luminat creer românesc. Îi vom spune poveştile,îi vom repeta glumele. Se vor creia legende şi personalitatea lui va lua proporţii mitice. Generaţiile viitoare nici nu vor putea înţelege dacă din strălucirea unei minţi s'au întrupat vreodată astfel de raze orbitoare..

Peste un sfert de veac,trecând cutare bătrân dealungul străzii,oamenii îşi vor scoate pălăria înaintea lui şi-i vor deschide drumul cu respect.. - Cine-i moşul ăsta de-i faceţi atâta cinste? va întreba cutare băeţandru..

- A cunoscut pe Caragiale! vor răspunde cu toţii.

Octavian Goga

§§ CONGRESUL PRESEI. A avut loc la Berlin,pe la sfârşitul lui aprilie, al treilea congres al jurnaliştilor liberi. Ne-am fi aşteptat - şi cu noi toată lumea de bun simţ - ca din delegaţia românească la această importantă manifestaţie a emigranţelor anticomuniste să facă parte reprezentanţii cei mai autorizaţi,mai iluştri sau,oricum,mai cunoscuţi,ai ziaristicei naţionale: un Stelian Popescu, un Pamfil Şeicaru,un Pompiliu Păltânea,un Alexandru Gregorian,un G.Racoveanu,etc. Niciunul din aceştia -nu ştim, dar bănuim din ce pricini(între altele,poate şi pentru faptul că toţi cei pomeniţi mai sus privesc la 23 august ca la una din datele cele mai ruşinoase din istoria neamului)- nu a fost prezent la Berlin. Delegaţia românească s'a expus astfel la congres -şi rezultatele au fost,natural,detestabile,după câte ni s'a spus- cu câţiva politicieni fără prestanţă morală,al căror contact cu gazetăria este abia tangenţial,şi cu câteva nume cu greu ieşite de sub carapacea anonimatului. Şef al delegaţiei,iată,pare a fi fost un domn Ghiţă Ionescu,de profesiune -se putea altfel?- ţărănist, ale cărui probe jurnalistice,publicate în"România Viitoare" -singurele pe care le cunoaştem- nu ating nici măcar,ca idee,ca stil,ca întorsătură de frază,nivelul mediocrităţii.

Pe noi însă problema aceasta ne interesează pe un plan ceva mai general. Fiindcă ceeace caracterizează emigranţa noastră şi taie aripile oricărei capacităţi de realizare efectivă este tocmai cocoţarea pe poziţii nemeritate de răspundere ori a unor strigoi,care nu şi-au dat încă seama că,mai mult decât morţi,sunt putrezi, ori a unor incompetenţi,căutaţi cu lumânarea parcă: uitaţi-vă ce se întâmplă cu aşa zisul Comitet Naţional, uitaţi-vă ce scârţa-scârţa pe hârtie reprezintă oficial cultura românească,uitaţi-vă la paraponisiţii din comitetele de asistenţă şi din mai toate organismele vieţii noastre de refugiu,şi ne veţi da dreptate. Şi totuş, slavă Domnului -Doxa Theò!- că la Berlin nu l-au trimis să reprezinte gazetăria românească pe d-l Teodosiadis dela BIRE..

Dragoş Măgureanu

DIN TOATĂ LUMEA

- Ungurii au început să facă tatuaje pe corpurile copiilor lor, pentru a-i putea recunoaşte mai sigur în caz de deportări prelungite. Obiceiul a început anul trecut, în urma deportării în massă a apartenenţilor fostelor clase dirigente, când mulţi copii au fost sustraşi părinţilor şi puşi, sub alte nume, în orfelinate de stat.

- Presate de stăruinţele familiilor prizonerilor rămaşi în Rusia de a interveni pentru repatrierea lor, autorităţile maghiare au dat următorul răspuns: "Ungurii cari din cauza războiului fascist au căzut în mâinile ruşilor, au experimentat în aceşti ani marile progrese comuniste din URSS şi au declarat în unanimitate că e datoria lor să continue a contribui cu munca braţelor lor până va dispărea pericolul unui război din partea imperialismului occidental.. Ungurii în Rusia nu mai sunt consideraţi ca prizoneri, ci ca muncitori liberi în patria socialismului"..

- Vechile dansuri populare din BULGARIA au fost epurate ca rămăşiţe ale civilizaţiei burghezo-capitaliste. Guvernul bulgar a decretat un concurs pentru instituirea de noi dansuri populare, care "să exprime spiritul evolutiv socialist al democraţiilor populare"..

- La SOFIA se va ridica un gigantic monument în armatei sovietice: înălţime, 25 metri; greutate, 3.000 tone; spaţiu, 8.000 m.p.

- Conform ultimului tratat de comerţ dintre guvernul bulgar şi URSS, toată producţia de tutun a Bulgariei va fi cedată Rusiei.

- La 17 Aprilie, cardinalul MINDSZENTY a putut vedea, pentru o jumătate de oră, pe bătrâna sa mamă. Această primă întâlnire a avut loc la închisoarea din Vaţ.

- Tribunalele populare din ZAGREB au condamnat 5 preoţi catolici, pentru "colaboraţionism", la pedepse variind între 9-18 ani închisoare.

- Situaţia sanitară în JUGOSLAVIA e foarte gravă. Din 1948 n'a mai fost construit niciun spital. Mor anual, de t.b.c., 100.000 locuitori. În districtul Kosova e un singur medic la 70.000 locuitori; în Macedonia sârbească, pentru 600.000 locuitori sunt numai două cabinete medicale.

- Densitatea populaţiei din regiunile germane anexate la POLONIA a scăzut dela 85,1, în 1939, la 40 de locuitori pe km p. Mare parte din populaţia de origină germană a fost deportată.

- La 1 Aprilie mai erau în Bavaria 248 lagăre cu 60.355 refugiaţi.

- La alegerile comunale din Nazaret, comuniştii au obţinut 42°/° din voturi.

- În America a luat fiinţă organizaţia CRISTIANFORM pentru a lupta contra Cominformului. Mijloace: predicarea şi practicarea dragostei de Dumnezeu şi de aproapele.

- În ţările robite ar fi intrat în funcţiune noi posturi clandestine de radio difuziune, care combat afirmaţiile mincinoase ale posturilor oficiale. Ele ar fi: "Samostina Ukraina", "Radio Malnik", "Radio Tatra", "Radio Vihorlat", etc.

- Bulevardul Montgomery din BUDAPESTA se va chema deacum "Beloyannis".

- În SPANIA au fost amnistiaţi, cu ocazia congresului euharistic, 12.300 deţinuţi, dintre cari 4.100 pentru delicte politice.

- Cardinalul TISSERANT va merge în Decembrie în INDIA în vederea marilor ceremonii religioase ce se vor desfăşura pentru celebrarea a 1900 ani dela sosirea apostolului Toma în India şi a 400 de ani de la moartea sf. Francesco Saverio, apostolul Orientului.

- După ultimele date ale ONU-lui, populaţia globului e de 2.399.900.000 locuitori, dintre cari jumătate în Asia. Ca religie: 422 milioane catolici, 202 mil. protestanţi, 161 mil. ortodocşi, 296 mil. musulmani, 393 mil. confucieni şi taoişti, 252 mil. hinduşi şi 118 mil. budişti.

..Când vedem câtă lume n'a auzit încă de numele lui Cristos, nu putem decât deplânge inutila risipă de zel în a converti la creştinism.. pe alţi creştini. Ce splendid câmp de activitate, pentru energia unora, in Malaezia sau în Madagascar!..

- BELGIA a oferit 35 mil. franci pentru operele misionare pontificale.

- LIBERIA, cu numai 10.000 de catolici la 2 mil. de locuitori, a decis totuş înfiinţarea unei Universităţi catolice.

- La Bahia a fost inaugurată a patra Universitate catolică din Brazilia.

- 10.000 negri din STATELE UNITE s'au convertit anul trecut la catolicism.

- Numărul catolicilor din EGIPT se ridică la 300.000.

DE ZIUA LEGIUNII

Toată suflarea legionară comemorează în această lună un sfert de veac de la înfiinţarea Legiunii. Prin văgăunile Carpaţilor,prin stufurile Deltei dobrogene,prin codrii Bucovinei,ai Ardealului şi ai Moldovei,unde,înfrăţiţi cu alţi români,rezistă şi luptă legionarii,se sărbătoreşte acest eveniment pe lângă focuri,ca'n vremurile haiduceşti. În pribegie,prin toate colţurile lumii pe unde sunt răspândiţi,apar publicaţii speciale pentru comemorarea evenimentului. Fruntaşi legionari din Ţară şi din refugiu au adresat stăruitoare îndemnuri de refacere a Mişcării pe linia Căpitanului şi de unire cu toţi Românii cu dragoste de neam,spre a putea mai lesne înfrânge pe cotropitori.

Toate îndemnurile sănătoase,tot ce poate contribui la refacerea splendidului corp legionar de odinioară va găsi oricând bună primire în paginile noastre. Cu aceste gânduri,reproducem în numărul de faţă apelul lansat de ziua Legiunii de Comandantul legionar Constantin Papanace:

"Dragi camarazi, Se împlineşte,la 24 Iunie,un pătrar de veac de când Căpitanul a înfiinţat "Legiunea Arhanghelul Mihail".De la Icoană,"de la picioarele lui Isus",au pornit primii legionari.Erau tineri,puţini la număr,săraci şi necunoscuţi.Dar,în inimi,ei purtau credinţa în Dumnezeu,încredere în misiunea lor,dragoste şi cântece de biruinţă pentru neam.Duhul creştin care îi inspirase,le-a dat credinţa"că nu există înfrângere şi desarmare,căci forţa ale cărei unelte vroiau ei să fie e etern invincibilă" (Moţa). Cu această credinţă s'au aruncat ei în vâltoarea luptei.Prin forţa ei au înfruntat uragane de ură,valuri de calomnii,uneltiri perfide,prigoane sângeroase.Această credinţă le insufla elanul constructiv de a înălţa biserici,clădi şcoli,ridica diguri,repara poduri.Ea transfigura sufletul românesc.Ea schimba faţa Ţării.În focul ei se călea acel"mare tip de român care să frângă în două întreaga noastră istorie şi să pună temeliile începutului unei istorii româneşti"(P.L.,p.287).Neamul întreg se regăsea în credinţa legionară.Zorile unei mari renaşteri româneşti se arătau la orizont.Ziua biruinţei se apropia tot mai mult.

Dar un rege desechilibrat,ajutat de politicieni cu vederi scurte şi "inimă de fiară",a recurs la crimă,la asasinatul în masă,pentru a nimici Mişcarea.Căpitanul şi sute de legionari de elită au fost ucişi mişeleşte. Prin închisori,prin lagărele de concentrare,pe la toate răspântiile României Mari a curs sânge nevinovat.

De la această nelegiuire se trag toate nenorocirile care s'au abătut asupra neamului nostru.Într'o desorientare politică fără seamăn,au venit prăbuşirile din ultimul deceniu.Hotarele s'au surpat,trupul Ţării a fost sfâşiat,duşmanii ne-au cotropit,Monarhia a fost înlăturată,biserica şi şcoala diformate,neamul geme în robie,cei pribegi îşi duc amarul răsleţiţi în lume.Pedeapsa lui Dumnezeu a fost cruntă,ispăşirea tuturor amară. "Numai cu sânge,cu sânge mult vom putea în viitor să ne rescumpărăm onoarea pierdută"(Circ.,p.79). De la această nelegiuire se trag şi nenorocirile Mişcării.Decapitată,întemniţată,exilată şi cu cadrele răvăşite,ea şi-a pierdut,la un moment dat,echilibrul şi coeziunea.În starea de confuzie ce a urmat,în locul cadrelor decimate s'au ridicat,la posturi de comandă,şi multe elemente neverificate,fără structură legionară şi chiar agenţi provocatori.Şi s'au comis greşeli grave,excese reprobabile şi ireparabile. Mari momente istorice au fost pierdute. Dar Mişcarea Legionară nu poate fi făcută vinovată de aceste greşeli.Mai mult chiar decât asupra făptaşilor materiali,răspunderea cade asupra aceleaşi clice tiranice care a măcelărit cadrele şi a distrus frânele unei mişcări tinere şi plină de dinamism.Aceştia sunt marii vinovaţi pentru nenorocirile de astăzi.Ei trebue să răspundă pentru"crimele împotriva umanităţii"pe care le-au făptuit.

Dragi camarazi, Prigoanele sângeroase au putut decima cadrele Mişcării, dar nu i-au putut înăbuşi credinţa.Forţa legionară se alimentează din jertfă.Martiriul Căpitanului şi al celorlalţi camarazi a dat Mişcării nimbul care risipeşte umbra greşelilor comise după asasinarea Lui.Prin aceste jertfe a supravieţuit şi va supravieţui Mişcarea.Noi valuri de tineri împrospătează rândurile ei.Dar elanul constructiv nu mai creşte! Trebue să privim realitatea în faţă,oricât de neplăcută ar fi ea.Trebue să punem degetul pe rană la acest mare popas de scrutare a conştiinţelor.Mentalitatea arivistă din vremurile tulburi tulbură sănătoasa atmosferă legionară. A-

ceastă boală internă poate fi mult mai primejdioasă decât toate prigoanele sângeroase de până acum.Ea altereează însăşi esenţa legionară.Spiritul luciferic a răsbit în rândurile legionare;pofta de mărire s'a încuibat în unele inimi."Am uitat că suntem mai mari aceia care cedăm totul şi ne călcăm în picioare pe noi înşine"(Circ.,p.35). Şi inimile se chircesc.În locul unde altădată creşteau:dragostea,spiritul de jertfă,lealitatea,cinstea sufletească,încrederea,unii încearcă să cultive:ura,egoismul,incorectitudinea,felonia,suspiciunea poliţienească,zîzania şi tot ce ar servi interesul lor personal.Se nesocotesc fără jenă "legile noastre în virtutea cărora trăim ca legionari în lume"(Circ.,p.34).Seninătatea legionară a dispărut tot mai mult,sufletul nu mai este"de crin",şi nici fruntea"ca un iezăr carpatin".Curajul moral este paralizat.Totul se crispează,totul se întunecă.Unii mai slabi se rătăcesc pe căi străine;alţii se scufundă în mlaştina desnădejdii,după ce au trecut teferi prin celelalte mari încercări legionare.Pe acest drum,Mişcarea îşi pierde esenţa,se îndepărtează de la isvorul forţei sale spirituale,de la Icoană.Duşmanii unei Românii sănătoase jubilează.Cei care şi-au pus ultimele lor speranţe în Mişcare,sunt îndureraţi.Desnădejdea cuprinde sufletul românesc.Toţi suferim.Numai cei orbiţi de propriul lor egoism nu pot vedea această tragedie.Încotro mergem?

Dragi camarazi, Poate dura această tristă situaţie fără ca să nu ne blesteme Martirii noştri? Oare ei s'au jertfit pentru a da celor ce au rămas"satisfacţia ambiţiilor personale sau a poftelor de mărire omenească?.. O! Moţa,tu n'ai murit pentru aceasta.Jertfa ta ai făcut-o pentru neam".. (Jurământ,Circ.215). Mişcarea se găseşte iar la grea răspântie.Dar,ca şi acum un sfert de veac,mântuirea nu poate veni decât de la Icoană.Să ne strângem,deci,la altarul martirilor noştri.Fiecare a greşit cu ceva.Smeriţi să ne spovedim.Să ne purificăm sufletele de orgoliu.Să ne recunoaştem greşelile.Să luăm măsuri de îndreptare.Să ne pătrundem de adevăratul duh legionar.Întoarcerea"fiilor risipitori"va fi prilej de mare bucurie.

Cu forţele unite şi împrospătate,cu orizonturile limpezite,cu frunţile iluminate,se va putea păşi iar,compacţi şi hotărîţi ca altă dată,la lupta decisivă împotriva"oştilor satanei"pe care a prezis-o Căpitanul.Spre acest obiectiv să se îndrepte toate eforturile noastre.Să nu ne lăsăm derutaţi de jocuri mărunte de ieftină speculaţie politică.Să nu ne amăgim cu himere.Să ferim Mişcarea de a degenera în agitaţii sterile,de a deveni febra endemică a vieţii publice româneşti.Să mergem mereu pe linia permanenţelor româneşti pe care a indicat-o Căpitanul.N'avem niciun motiv de a ne ruşina de credinţa noastră legionară.Nici de a ne camufla sub formule ipocrite."Credinţa noastră ne-o mărturisim tare în faţa lumii întregi"(P.L., p.366).Virtuţile creştine,omenia românească,desinteresul în luptă,curăţenia sufletească,credinţa,dreptatea,ordinea,avântul şi tot ce formează esenţa spiritualităţii legionare,sunt necesităţi pentru orice viaţă obştească superioară.Ele depăşesc conjuncturile politice.Dar pentruca aceste virtuţi să pătrundă cât mai adânc,în masa poporului,se impune o reorganizare a partidului"Totul Pentru Ţară"pe principii cât mai largi şi mai democratice,spre a se putea încadra organic în noul ritm al vremii.În tensiunea marilor încordări pe care le trăim,se zămisleşte o nouă sensibilitate.Cei tineri sunt chemaţi de a fi antenele cele mai sensibile ale noilor vremi. Lor le va reveni,în primul rând,marea sarcină a adaptării Mişcării. Baza de plecare însă va rămâne cea iniţială.Aşa ne-a lăsat,cu limbă de moarte, Căpitanul."Voi legionari de azi şi de mâne,de câte ori veţi avea nevoie de a vă orienta în spiritul legionar,să vă reîntoarceţi la liniile de început care stau la baza vieţii noastre"(P.L.,p.283).

Camarazi, Lupte grele ne aşteaptă.Neamul trebue eliberat.Ţara trebue refăcută.Ele vor cere efortul unit al tuturor."Pentru a fi biruitori trebue să încercăm prin a ne birui pe noi.A ne birui,înfrângând în noi orice dorinţi,orice veleităţi deşarte,orice poftă de mărire,orice interese personale"(Circ.,p.219).Să urmăm îndemnurile Căpitanului.Acolo unde vă găsiţi,strângeţi-vă la Icoană.Faceţi de gardă în jurul ei.Trăiţi legile legionare.Iubiţi-vă între voi.Răspândiţi duhul concordiei printre Români şi celelalte naţiuni cu care va trebui să luptăm alături,în marea luptă de eliberare. Pe drumul constructiv al concordiei ne cheamă Căpitanul,astăzi, de ziua Legiunii.Pe acest drum ne vom regăsi iar.Să vină toţi cei care cred în destinul legionar! Deviza noastră de totdeauna a fost şi rămâne: "Nimic pentru noi, totul pentru Ţară!"

Constantin Papanace

ŞTIRI

• CLEVELAND. Duminică 27 Aprilie a avut loc în biserica ortodoxă română din Philadelphia consacrarea ca episcop a arhimandritului Valerian Viorel D.Trifa. Hirotonirea a făcut-o mitropolitul Ioan Teodorovici, capul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Statele Unite cu alţi doi arhiepiscopi ucraineni. P.S.Valerian este primul episcop român hirotonit pe pământul Americii şi unul dintre cei mai tineri ierarhi ai Bisericii Ortodoxe.

Instalarea P.S.Sale se va face la 4 Iulie, la Detroit /Michigan.

• MADRID. D-nii prof.Ion Protopopescu, George Demetrescu şi Crişu Axente, luând iniţiativa sărbătoririi poetului Aron Cotruş cu ocazia împlinirii a 60 de ani, au lansat un apel adresat "tuturor revistelor, ziarelor, instituţiilor, emisiunilor de radio româneşti şi tuturor fraţilor din exil", cerându-le să comunice pe adresa d-lui George Demetrescu(Calle de Granada, 33/IV/E, Madrid)"adeziunea la iniţiativa acestei sărbătoriri, care va avea loc în ziua de 14 Iunie a anului curent, la Madrid".

"Vatra", care a menţionat evenimentul în "calendarul naţional" de pe Ianuarie, când a reprodus şi o splendidă poezie a "cântăreţului neînfricat al durerilor şi nădejdilor neamului nostru", aderă cu entuziasm şi îndeamnă şi pe cititorii săi s'o facă neîntârziat.

• PARIS. În numele Comitetului Centrului Ziariştilor Democraţi Români în Refugiu, d-nii Pompiliu Păltănea, C.Arsenie şi Leon Negruzzi au prezentat Adunării Generale a membrilor Institutului Internaţional al Presei, care s'a ţinut la Paris între 14-16 Mai, o întâmpinare prin care "se atrage atenţiunea asupra operii de exterminare a jurnaliştilor, scriitorilor şi intelectualilor în ţara noastră". Întâmpinarea mai afirmă că "din mai bine de o mie de jurnalişti profesionişti, abia 30 pot să-şi exercite meseria lor în momentul de faţă", ceilalţi fiind în lagăre, închisori, sau deportaţi.-

Se vede că adunarea a avut caracter strict sindical, de vreme ce nu s'a folosit acest minunat prilej pentru prezentarea unei întâmpinări în care să se arate "opera de exterminare" a întreg poporului român. Luăm act, oricum, că jurnaliştii noştri democraţi nu confundă - şi pe bună dreptate de altfel.. - jurnaliştii şi scriitorii cu intelectualii..

• TORONTO. În vederea congresului internaţional al Crucii Roşii, care se va ţine în acest oraş prin Iulie-August, Asoc."Mihai Viteazu" roagă să i se trimită pe adresa: 147, George Street, Toronto/Ontario -Canada, cât mai mult material documentar privitor la actuala situaţie din ţara noastră, scris în limbile engleză, franceză sau germană.

• WELLINGTON. Puţinii români ajunşi pe meleagurile Noii Zelande au sărbătorit în capitală, în sala Soc.Libanezilor din Cambridge Terrace, ziua de 10 Mai. Au participat şi foarte mulţi greci din România.

Serbarea a început la ora 3 d.a. cu Imnul Regal, român şi englez. D-l Alexandru Frunză a arătat în câteva simţite cuvinte însemnătatea zilei independenţei şi regalităţii, mai ales astăzi când nu mai avem nici una nici alta. S'a ascultat apoi, la patefon, "Rapsodia română" de George Enescu şi s'a recitat "Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie" de Eminescu.

Serbarea s'a încheiat cu jocuri naţionale. În timpul ei s'a împărţit tricolorul şi fotografia regelui. S'au făcut şi unele donaţii în bani, care vor servi ca prim fond la viitoarele serbări naţionale.

• MÜNCHEN. De 10 Mai s'a făcut, din iniţiativa Asociaţiei Românilor din Germania de Sud, un Te Deum, la care a luat parte un mare număr de români şi reprezentanţi ai Asoc.Saşilor din Ardeal şi ai Asoc.Germanilor din Bucovina. A vorbit pr.Flaviu Popan şi s'a cântat Imnul Regal.

Seara a avut loc un festival artistic la care au luat parte circa 400 persoane. E al treilea mare festival românesc organizat aici anul acesta şi, ca şi celelalte, el a avut un deosebit răsunet în viaţa culturală a capitalei Bavariei. Însemnătatea zilei a fost scoasă în evidenţă de dr.Const.Sassu. D-na Maria von Kulmer-Mandicevschi, excelenta pianistă a Operei de Stat din München, a executat trei dansuri populare româneşti şi "Ciocârlia". Prof.Mateyka, Grigore Scorochirja şi Aurică Popescu au recitat poezii patriotice. D-ra I.Fontin a executat cântece populare din Bucovina, armonizate de Eusebiu Mandicevschi.

Într'o atmosferă de mare cordialitate a urmat, până după miezul nopţii, o reuniune a tuturor oaspeţilor în sala restaurant a căminului.

* CLEVELAND. De 10 Mai, în toate parohiile române americane s'au făcut rugăciuni speciale, îngenuncheri şi Te Deum. După amiază, serbări cu coruri, conferinţe şi recitări.

D-l John M.Limbeson a trimis, în numele tineretului ortodox român din America, "un mesagiu de simpatie tinerilor români de pretutindeni şi în special celor din România cari sunt lipsiţi de libertatea religioasă, de libertatea cuvântului şi de toate celelalte libertăţi de care ne bucurăm noi în ţara noastră, Statele Unite ale Americei. Tineretul American Ortodox de origină română speră şi înalţă rugăciuni către Dumnezeu ca să ajute pe fraţii noştri Români cari suferă azi jugul unui regim fără Dumnezeu ca să-şi capete cât mai curând libertăţile de care sunt lipsiţi, astfel ca 10 Mai să însemneze încă odată sărbătoare, viaţă, libertate şi fericire pentru poporul român".

* BELGRAD. După unele ştiri, au sosit la Constanţa 15 unităţi de război ruseşti. De altă parte, se semnalează de câteva zile sosirea în metropola Dobrogei, de la Odesa, a mari transporturi de materiale şi a puternice unităţi de infanterie şi marină.

Conform aceloraşi ştiri, un acord ar fi fost încheiat între Rusia şi guvernul dela Bucureşti pentru cedarea zonei portuale a Constanţei, care ar trebui să servească de bază sovietică, cu misiunea de a supraveghea coastele româneşti.

* VIENA. Deportarea autohtonilor din Estonia, Letonia şi Lituania şi înlocuirea lor cu elemente aduse din Rusia s'a intensificat. Acelaş lucru a început şi în Galiţia. La Liov, numele străzilor au fost schimbate cu nume ruseşti, iar în serviciile comunale şi în Universitate se găsesc deja o mulţime de ruşi aduşi anume din lăuntrul imperiului moscovit.

- Autorităţile statelor robite au primit dispoziţiuni dela Moscova să se îngrijească de cazarea a 2 milioane şi jumătate de oameni ce vor trebui să sosească în 1952-53 din interiorul Asiei. Până acum, numărul muncitorilor chinezi, tătari, cazaci, turcomani şi coreeni aduşi în Europa se ridică la 650.000, dintre cari 10.000 în Cehoslovacia, 100.000 în Prusia Orientală, 30.000 în provinciile Waldenburg şi Silezia, 120.000 în Ungaria şi 100.000 în România, zona Ploeşti. La Katowitz, Königshütte, Beuthen şi Glatz există întregi cartiere chinezeşti. (CIP)

* SANTIAGO DE CHILE. Colonia română de aici a sărbătorit ziua de 10 Mai cu multă solemnitate şi însufleţire. La ora 17 s'a oficiat un Te Deum la biserica ortodoxă "Sf. Gheorghe". Întreagă colonia românească şi invitaţii au mers apoi la "Maison de France", unde s'au ţinut câteva cuvântări şi s'au intonat imnurile naţionale chilian şi român. Sala era împodobită cu portretul regelui Mihai şi cu drapelele celor două ţări.

Posturile de radio au transmis muzică românească. Marile ziare: "El Mercurio", "Diario Ilustrado", "El Imparcial", etc., au publicat articole şi informaţii despre România. Adresând, prin radio, un "saludo a Chile", d-l Henry Helfant a elogiat guvernul chilian pentru spiritul de frăţietate cu care a primit pe refugiaţi şi pentru bărbăteasca hotărîre de a fi rupt relaţiile diplomatice cu Rusia şi cu guvernele satelite - chiar în detrementul economiei naţionale a unei ţări producătoare şi exportatoare de materii prime, cum este Chili. A mai vorbit, tot la radio, d-l dr. Paul Constantinescu, despre "România, ţară de latinitate".

* PARIS. Ziarul CHEMAREA a fost suspendat, datorită, se crede, unor intervenţii oculte din cercurile aşa zisului "Comitet Naţional". Ceeace n'ar fi de mirare, date fiind precedentele.. De mirare este numai că autorităţile au consimţit la un act ce contrazice nobila tradiţie care ne făcuse Franţa aşa de dragă. CHEMAREA era departe de a avea atitudini şovăelnice în marea şi extrem de actuala cruciadă anticomunistă; scrisul ei nu ameninţa siguranţa ţării-gazde, nici nu constituia.. un atentat la bunele moravuri (cel mult la unele nărăvuri!..), iar alte motive plauzibile de suspendare nu vedem. Să fie vorba de un produs al nostalgiei democraţilor noştri după vremile lor de glorie?.. Nădăjduim că cei în drept vor reveni asupra acestei măsuri.

* BUCUREŞTI. După destituirea lui Teohari Georgescu şi a lui Vasile Luca, noi schimbări s'au produs în conducerea oficială a R.P.R.: prof.dr. C. I. Parhon a dimisionat, la 1 Iunie, din functia de preşedinte al Prezidiului Republicii "pentru a se putea dedica cercetărilor ştiinţifice"; în locul său a fost numit dr. Petru Groza, iar ca preşedinte al consiliului de miniştri, Gheorghe Gheorghiu-Dej.

III. MĂRTURISIREA SAU RESTABILIREA UNUI ADEVĂR!

În ultimele rânduri din mărturisirea făcută în nr.de pe Aprilie al "Vetrei"am promis că voi reveni.Şi precizam,anume,că voi reveni aspra îndemnului ce-l făceam de a se pune capăt unor discuţii fărărost şi să căutăm calea pe care să mergem uniţi,înainte,pornind de pe poziţia legionară pe care ne găsim acum. Scriu cu ocazia zilei de 24 Iunie! Un sfert de secol de când Căpitanul,înfiinţând Legiunea"Arhanghelul Mihail",ne spunea nouă şi celor ce vor mai veni după noi:"nu ne interesa dacă vom birui,dacă vom cădea înfrânţi sau dacă vom muri.Scopul nostru era altul:de-a merge înainte uniţi". Scopul acesta este astăzi pentru noi poruncă de foc; sub această poruncă de dincolo de mormânt trebue să purtăm discuţiile,orientările şi mersul nostru înainte.

Aşa gândind,am ajuns să-mi apară nu atât ca fără rost pe cât de greşit pusă şi dusă discuţia legionară din"Vatra".Astfel,se dă falsa impresie că Mişcarea Legionară s'ar găsi împărţită şi în luptă interioară,pe şefie; pare o acţiune de judecare şi de răsturnare a d-lui H.Sima de la şefia Mişcării Legionare. Ori,în mod normal,când se duce o luptă de răsturnare a unui şef,aspiranţii la şefie sunt purtătorii luptelor de răsturnare, şi char dacă aceştia stau mai la spate,totuş numele lor fâlfâie pe steagul purtat de către echipele de răsvrătiţi.În cazul nostru legionar,oricât s'ar strădui cineva să găsească un pretendent,un însetat după şefie,nu-l va găsi! Însăşi răscolirea şi vânturarea greşelilor legionare din trecut eu cred că nu se fac sub pornirea decapitării d-lui H.Sima,ci mai mult pentru a se repara greşeli,dacă se mai pot repara;apoi,pentru a se trage învăţăturile necesare din trecut spre a nu se mai greşi,şi mai cu seamă pentru a se atrage atenţia că în Legiune fiecare,ori cine ar fi,răspunde! Şi nu greşesc nici când afirm că chiar militanţii pentru anumite formule de conducere: plurală,democratică,etc.,nu manifestă aceste tendinţe din râvnire la şefie, ci pentruca să ferească cât mai mult alunecarea conducerii legionare spre dictatură.

Dar ceea ce va părea multora de neînţeles e că însuş d-l Horia Sima nu luptă pentru şefie,nu se cramponează de şefia Mişcării Legionare. D-l Sima,cuprins de aceleaşi griji de a nu se mai greşi,de-a înlesni o cât mai uşoară înodare a firului rupt al unităţii legionare,cum şi pentru o perfectă prefacere şi adaptare la vreme a Legiunii,s'a dat laoparte,lăsând pe legionari să gândească şi să se misce cum vor.La fel şi d-sa şi-a luat libertatea de a se mişca fără a cere legionarilor să-l urmeze şi fără a pretinde,public,că în spate i-ar sta Mişcarea Legionară. "Foştii legionari -scrie d-l H.Sima în memoriul adresat Regelui în Aprilie 1949- vor avea toată libertatea să se înscrie în orice formaţie politică veche sau nouă, neconstrânşi sau neîmpinşi de nimeni,după conştiinţa şi preferinţele fiecăruia,după cum îi mână sufletul într'o parte sau alta!" Şi tot în marginile acestei libertăţi,dăugăm noi,unii pot să declare şi sărămână mai departe legionari,cum au fost,iar alţii să revină la Legiune,după ce au peregrinat prin alte părţi,fără să li se reproşeze,ca altă dată,că ar fi părăsit sau trădat luptalegionară.

Apoi se înţelege dela sine că,dacă legionarii au devenit pentru d-l H. Sima foşti legionari,şi dânsul în mod automat a devenit pentru legionari fostul lor şef.Altă concluzie nu există decât a presupune cel mult că declaraţia a fost nesinceră,sau o aşa zisă declaraţie tactică! Ori,în primul caz nu ne putem fae nouă înşine ofensa de-a accepta să credem că fostul nostru şef ar fi făcut o declaraţie legionară nesinceră.Dealtfel,d-l H.Sima însuş a avut grijă ca,chiar în cuprinsul memoriului amintit mai sus,să spulbere şi asemenea bănueli:"A ne bănui pe noi de astfel de intenţii înseamnă a trece în domeniul absurdului",spune d-sa.Iar cât priveşte a doua presupunere -"declaraţie tactică"- nu era niciun motiv care să impună aşa ceva;lucru confirmat şi de către d-l H.Sima în acelaş memoriu adresat Regelui:"În acelaş scop am declarat că renunţăm de bună voe şi neconstrânşi de nimeni la formele politice în care am trăit până la 1945,pentru a nu provoca suspiciuni nedorite şi neconforme intenţiilor noastre.."

În privinţa acestei desfaceri legionare,cred că e bine să mă opresc puţin,spre a înţelege mai bine cum stăm. Actul de desfacere a d-lui H.Sima de legionari şi a legionarilor de d-l Sima s'a făcut personal de către d-l Sima în toamna anului 1947; comunicat bărbaţilor politici români şi stre-

ini printr'o declarație semnată de către d-nii prof.Protopopescu și prințul Mihail Sturza,reafirmat prin memoriul adresat Regelui în Aprilie 1949, a provocat nemulțumire printre unii legionari și neplăcută impresie printre foștii și actualii adversari ai Mișcării Legionare.Aceștia din urmă, cari nu mai vedeau,în mod greșit,ca altă dată,o primejdie în Mișcarea Legionară,socoteau această împrăștiere a forței legionare ca o slăbire a blocului românesc în lupta sa împotriva bolșevismului.Mai mult,pot adăuga că chiar din partea Regelui,când i s'a comunicat acest lucru la Lausanne în primăvara anului 1948,purtătorul de cuvânt legionar a fost întrebat:pentru ce s'a făcut acest lucru,când nu era nevoe? Și s'a dat cuvenitele explicații. Prin urmare,fostul nostru șef n'a fost fugărit de primejdii și silit să svârle în urma sa,în ochii adversarilor,asemenea declarații.N'a fost nici în luptă personală cu vreun pretendent la locul său,nici părăsit de toți legionarii și nici n'a părăsit Legiunea ca pe o barcă ce se scufunda în larg de furtună,ci s'a desfăcut el de legionari și pe legionari i-a desfăcut de sine,pentrucа din libertate și dragoste,din credință și înțelepciune legionară să se realizeze în spirit ecumenic,prescris nouă de către Căpitan,regăsirea,îndreptarea,precum și prefacerea legionară cerută de împrejurări și vreme.

Personal am socotit tot timpul acest act ca pe un act de mare,de mare înțelepciune legionară și politică a d-lui H.Sima:o măsură luată împotriva lui însuș,pentru a se elibera pe el și pe legionari de legăturile de autoritate și disciplină,ce s'au stabilit începând cu anul 1940, rămânând și stând mai departe numai pe dragoste și credință comună,pe trecutul în comun și nu și pe autoritate,și mai cu seamă pe detestabila autoritate dictatorială. "Pentru a aduce alinare lumii -scrie d-l Sima în broșura"Omul nou"- trebue să ne vindecăm mai întâi pe noi înșine de răul care ne mistue înăuntru,căci turburarea din afară nu e altceva decât reflexul desordinei din conștiința noastră". Iată așa dar: pentru prima oară în istoria sa,Legiunea este lăsată să stea sau să meargă înainte,să se împotmolească sau să iasă la luminiș,lăsată la voia și capacitatea legionarilor de dragoste și credință,de sănătate morală și simț de răspundere,de înțelepciune și maturitate politică. Și,până la urmă,tot așa va fi înțeles acest act de desfacere legionară și de către legionarii cari la început s'au arătat nemulțumiți,criticând faptul ca un act dictatorial,- în plus ca un act fără urmare,deoarece d-l H.Sima va fi cel dintâi care-l va călca în picioare!

Trebue să recunoaștem însă că,până acum,d-l H.Sima nu și-a călcat aceste declarații publice,revenind,pe încetul,tainic și iarăș dictatorial, la conducerea Mișcării Legionare. Dealtfel,nici deschis n'ar fi putut reveni fără a nu intra direct și automat pe aceeași poziție de dictatură pe care a stat după moartea Căpitanului și până la acest act de desfacere legionară,și fără a nu fi dat naștere la legitime manifestări de surprindere,nemulțumiri și hotărîte porniri contrarii! Ori,deabia într'un asemenea caz se putea pune în discuție persoana și greșelile legionare săvârșite de către d-l H.Sima! Altfel,nu! Și ar fi fără rost.Ar fi un fel de ridicare necalificată și nejustificată în scaun de judecată!

De îndată ce suntem liberi să gândim,să arătăm ce vrem și cum vrem să mergem ca legionari cu Legiunea înainte,apoi suntem datori,în acest caz, să ne ostenim împreună dela mic la mare să aflăm calea și adevărul legionar,să mergem uniți înainte,iar nu să ne gâlcevim,fără rost,între noi. Și reamintesc că numai în cazul în care s'ar observa că d-l H.Sima încurcă mersul lucrurilor spre bine,că încearcă să mențină și să mărească mai departe despărțirile între legionari,că răstoarnă și se opune,cu vădit interes personal,unei ieșiri,în spirit legionar,din situația în care ne găsim, atunci nu numai că are rost,dar este o datorie legionară de-a apăra hotărîrea celor ce vor să asculte de porunca Căpitanului de dincolo de mormânt.

Mai departe,cred că nu este justificată nici părerea unora,dintre noi, și anume că scormonirea greșelilor din trecut ne-ar ajuta să găsim calea cea bună pentru viitor: ca și când n'am ști să găsim și să facem binele decât după ce,mai întâi,am făcut răul.Un fel de inochentism politic.. Ori, care dintre noi este așa de fericit cu duhul încât,neștiind ce vrea,să nu știe,cel puțin,anume ce nu mai vrea? Spre exemplu: cine dintre noi mai vrea conducere dictatorială,pe care Căpitanul niciodată n'a preconizat-o și n'a practicat-o?

Iată,în felul acesta,curățind și transmutând planul discuțiilor legio-

nare privitor la persoane sau grup de persoane după străduința de-a afla, mai întâi, ceeace vrem sau nu mai vrem să fim și să facem ca legionari, vom ajunge cu siguranță la înțelegerea și înfăptuirile dorite de noi toți legionarii de pretutindeni. Chiar când vor fi amintite în discuții anumite idei, lucruri, situații, probleme și nume de persoane, acestea vor fi din necesitate aduse în discuție, iar nu pentru a judeca și fixa cine anume este vinovat și cât de vinovat este. În asemenea cazuri nimeni nu se va simți vizat, -fiindcă susțin și reamintesc încă odată că, pe trecut, mai mult sau mai puțin suntem solidari cu toții ca legionari, pe greșeli legionare ca și pe fapte de ispravă legionare.

Și acum, după această pregătire de dezarmare sufletească între legionari, am să fac tot în "Vatra" începutul felului de discuții propuse, luând exemplul dat mai sus: Cine, dintre noi legionarii, mai vrea conducere dictatorială, și de ce, anume, o vrea sau n'o mai vrea.

Pr. Vasile Boldeanu

NOTA NOASTRA. I. Ne vom sili să credem, cum ne îndeamnă autorul, în lealitatea d-lui Sima.. deși chestiunea pentru noi nu mai prezintă atâta importanță: nu numai pentrucă "băeții", între timp, ajungând cam toți vârsta de senatori, e de presupus că vor fi mai puțin sensibili la cuceritorul surâs al d-lui Sima; dar dacă mersul glorioasei Mișcări a lui Codreanu și a lui Moța ar depinde de bâzdâcurile cuiva, nici Legiunea n'ar fi Legiune, și nici Codreanu n'ar fi fost Codreanu!

II. Părintele crede că, din moment ce s'a retras, d-l Sima ar fi scăpat de răspunderi, și că numai în cazul că n'ar sta cuminte am fi îndreptățiți să-i cerem socoteală pe trecut! Evitând de a comenta logica afirmației, credem că, înainte de a ne pronunța în această problemă, ar fi poate oportun să întrebăm și miile de victime.. Nu respingem teoria răspunderii colective; cărțile de istorie sunt însă concorde în a afirma că atunci când s'a pierdut o bătălie, chiar dacă la înfrângere au contribuit, evident, și soldații, nu ei au fost aceia cari s'au sinucis..

III. Cât privește lupta pentru șefie, părintele s'ar putea să se înșele: n'am surprins noi, în repetate rânduri, pe directorul nostru trecându-și nervos mâna prin păr și uitându-se cu o suspectă insistență peste veacuri? Ce alt rost ar putea avea acest.. antrenament?

Bucur Calangiu

Î N A I N T E

E ziua deșteptării, înainte,
La luptă Legiunea ne-a chemat,
Să apărăm cu piepturile noastre
Pământul ce de mici ne-a legănat.

În noi se redeșteaptă toți străbunii,
Legionari romani, poporul dac,
Și zmeii purtători de glorii,
Pe cari i-a avut poporul trac.

Dreptatea e cu noi, și toți străbunii,
Se vor scula din ori și ce ogor,
Și vor lupta din nou cu'nverșunare
Pentru pământul strămoșesc al lor.

E ziua răsbunării și-a dreptății,
De mii de ani morminte se deschid,
Pentru străinii ce ne vor pământul,
Ca'n vremea lui Corvin și Baiazid.

E ziua biruințelor visate,
De veacuri suferințele s'au stins.
Ne-am săturat de liftele păgâne,
Ne-am săturat de nedreptăți și plâns.

E ziua când din criptele uitate,
Mihai și Ștefan iarăș se trezesc,
Legionari, la luptă, dar cu toții,
Căci ne-a chemat pământul strămoșesc.

Viorica Lăzărescu

DORURI ȘI NECAZURI: M.-Canada: "..P.te înjură grozav pe motivul că-l ataci pe "Comandant". La fel, desigur că din ordin, toți simiștii din America și Canada spun și fac mare propagandă că ești plătit de agenții Moscovei.."

- P.-Franța: "..Chemarea a fost suspendată. Intervenția Comitetului a făcut acest lucru. Vorbind cu.. mi-a spus că Teodosiadis cu BIRE au făcut sau sugestii sau intervenții pe lângă guvernul grec, ca acesta să intervină la cel italian pentru suspendarea "Vetrei" din cauza atacurilor date în susținerea macedonenilor.."

- Ș.-Argentina: "..Dintr'o scrisoare publicată în nr. pe Martie al "Vetrei" reieșea că Toculescu a cumpărat locul pentru biserică cu un armean. Nu-i adevărat. L-a cumpărat singur. Spune-mi cine te-a informat de acest lucru. Toculescu a fost supărat, ne-a acuzat pe noi că am fi dat acea notă. Realitatea este că el a cumpărat locul. Este sigur".

CARAGIALE: AZI CA IERI

§ LOGICA MAMIŢELOR. Referindu-se la tipurile de copii răsgâiaţi de neuitat,creiate de amicul şi maestrul Caragiale(Domnu'Goe;Ionel Popescu,inteligenta odraslă care toarnă dulceaţă în şoşonii musafirilor;mititelul Ionel Georgescu,în etate de cinci anişori împliniţi,cu uniforma lui de vânători"ca prinţul Carol";chiar Bubico,în fond tot un fel de copil răsfăţat peste măsură,deşi latră),Paul Zarifopol vorbeşte undeva de"logica mamiţelor",care constă în a ascunde defectele şi poznele"puişorilor",în speranţa vană că se vor îndrepta cu timpul.

In"logica mamiţelor"s'au specializat -et pour cause..- în ultima vreme gazetuţele alimentate din fondul Creţeanu,din resturi de burse comuniste şi din afaceri necurate de acelaş gen. Opinia"României Viitoare",de pildă,e că nu fapta murdară,trădarea,sabotarea oricărei rezistenţe organizate,delaţiunea,sunt scandaluri;scandal este denunţarea acestor turpitudini.Cu alte cuvinte -poate reuşesc să ne înţeleagă- nu Florentinii din a doua jumătate a veacului al XV-lea erau de condamnat,ci fra'Girolamo Savonarola,care le biciuia din amvon viciile şi păcatele: de asta l-au şi ars de altfel.. E un fel de a aplica,în emigranţă,"logica mamiţelor" de care vorbeşte Zarifopol. Dar iată ce ne spune Caragiale însuş:

"Cât despre denunţarea micilor noastre mizerii faţă de străini.. A! domnilor,de sigur mă socotiţi din cale afară naiv ca să credeţi în stare a'nghiţi aşa mofturi! Să mă iertaţi: aci nu e vorba de murdăria rufelor, e vorba de bubele trupului. Auzi dumneata! Să n'afle străinii de micile noastre mizerii! Dar asta,domnilor,nu e judecată de bărbat; e curată ţachismă muerească; asta mi-aduce aminte de cocheta veştedă: ar vrea mitica să facă şi pe dentistu-i cunoscut s'o crează că are toţi dinţii naturali. O! iluştrii mei patrioţi! Dar străinii,oricât am tăcea noi despre micile noastre mizerii,ni le ştiu mai bine chiar decât ni le ştim noi - şi pe cele mici,şi pe cele mijlocii,şi pe cele mari-,şi n'au nici naivitatea,ca mulţi dintre noi,să-şi facă iluziuni, nici interesul,ca mai mulţi dintre noi,să-şi mintă asupra stării noastre publice".

Caragiale răspunde aci şi celor ce,referindu-se la criza din Mişcare, ne fac teoria"rufelor în familie",teorie ce-a servit doar ca pretext ca ele să nu se spele niciodată în 13 ani! De unde şi miasmele..

§ PERPETUUM MOBILE. Ne scriu câţiva prieteni şi camarazi,captivaţi de sburdălniciile "copilului teribil" şi fără să mai reflecteze la calitatea mijloacelor sau la nulitatea rezultatelor: bine,dar El se mişcă,se agită; face prostii,dar face ceva; voi ce faceţi?

Tot Caragiale îşi ia sarcina să-i lămurească şi pe aceştia: a se citi la pag.8 a prezentului număr povestea lui Iliuţă activu'..

§ ANTISUBVERSIVISMUL şi ANTIEXTREMISMUL "democraţilor"noştri derivă în linie nemijocită din cunoscuta şi foarte limpedea "opinie" a lui d.Farfuridi",din "Scrisoarea pierdută":

" Atunci iată ce zic eu,şi împreună cu mine(începe să se înece)trebue să zică asemenea toţi aceia care nu vor să cază la extremitate(se îneacă mereu),adică vreau să zic,da,ca să fie moderaţi.. adică nu exageraţiuni!.. într'o cestiune politică.. şi de la care atârnă viitorul,prezentul şi trecutul ţării.. să fie ori prea-prea,ori foarte-foarte.. (se încurcă,asudă şi înghite),încât vine aici ocazia să întrebăm pentru ce?.. da,pentru ce.. Dacă Europa.. să fie cu ochii aţintiţi asupra noastră,dacă mă pot pronunţa astfel,care lovesc societatea,adică,fiindcă din cauza sguduirilor.. şi.. idei subversive.. "

Nu seamănă cu proza doctrinară din "România viitoare" şi cu câteun articol de fond,mai răsărit,din "La Nation Roumaine"? Copiii lui Farfuridi se numesc, astăzi, Teodor Cazaban.

§ MONARHISMUL INFLEXIBIL AL UNORA seamănă cu al gazetarului Karkaleki, pe care noi l-am reevocat în numărul pe Ianuarie din acest an: "Afară, ticăloşilor!" - "Ticăloşi, Măria Ta!"

* * *

A P E L. D-l Gherasim Celentis,refugiat din Brăila,roagă pe cei ce posedă cărţi de matematică,geometrie,algebră,trigonometrie şi tehnologie în româneşte să i le trimită la Sanatorium Landetskogen,P.R.,Norway.Speră să iasă în toamnă din spital şi să găsească o ocupaţie potrivită stării sale sanitare.Cărţile-i servesc la împrospătarea cunoştinţelor de specialitate.

D E T O A T E

§ Pomenind de începutul guvernării antonesciene,d-l general GHEORGHE scrie în PATRIA pe Aprilie(p.5)că"Garda de Fer,eminamente revoluţionară, nu visa decât răsturnarea brutală a acestor stări de lucruri",nefiind"dispusă să renunţe nici la ideologia ei,nici la procedeele ce le credea necesare pentru realizarea acesteia". Afirmaţia dovedeşte cel puţin lipsă de informaţie.Mişcarea Legionară n'a avut niciodată în"ideologia"ei schimbarea stărilor de lucruri prin violenţă. Corneliu Codreanu a afirmat întotdeauna că aşteaptă victoria gândurilor sale dela desăvârşirea unui proces lăuntric de perfecţiune;iar când,după strălucita victorie din 1937,a fost pus în afara legii,a preferat riscul mormântului decât să facă răsmiriţă.

Acestea sunt fapte. S'ar putea ca afirmaţiile din"Patria",limitate la epoca descrisă,când responsabilii legitimi ai Mişcării nu mai erau pe aceastä lume,să aibă oarecare consistenţă,- dar atunci era"mai preferabil", cum scrie d-l general ceva mai jos,ca lucrul să fi fost precizat.

§ D-l Romulus BOILĂ confirmă,în ROMÂNIA VIITOARE(6,p.5),că"Experienţa legionară a urmat o cale exact contrară aceleia a partidului Naţional Ţărănesc.Apariţia ei a constituit,în politica internă românească,ruptura totală cu linia tradiţională". Şi atunci,ruptă tradiţia,nu s'a mai putut auzi de cazuri ca Skoda,Fero-Chimica,Anhauh,şosele suedeze,chibrituri,păduri făgărăşene,codri bucovineni şi alte marafeturi naţionale..

§ În lăudabila străduinţă de a învăţa româneşte,jupânii dela BIRE arată o vădită preferinţă pentru"dialectul"de la Mandravela.În nr.din 15 Mai se afirmă,pe p.2,că VATRA este"de inspiraţie legionară,a lui Papanace",- căruia îi şi adresează,în consecinţă,o sumă de necuviinţe. Ne pare rău că distinsul luptător naţionalist,care n'are nici în clin nici în mânecă cu ioaia noastră,a căzut victimă lipsei de informaţie precisă a buletinului levantinilor din Europa: dac'am avea"inspiraţii",n'am ieşi ceva mai bine?.

"Cea mai veche publicaţie românească în refugiu" ia cu îndârjire apărarea grecilor,negăsind niciun cuvânt de mângâere pentru victimele româneşti ale"democraţiei"dela Atena; contestă unui Papanace dreptul de a se ocupa de problemele româneşti,care ar rămâne astfel de competenţa d-lui Theodosiadis.. Noi am adus buletinul BIRE adesea în discuţie,în nădejdea că,citindu-l cât mai mulţi,ajutăm oropsita lume a refugiaţilor să-şi mai descreţească oleacă frunţile..

D-l Théo vrea listă de românii închişi sau omorîţi în Grecia,care să nu cuprindă numai numele"înşirate pe vremuri în ziarul"Armatolii"(şi în "Universul",adăogăm noi).I-am satisface acest capriciu,dacă regimul de teroare aplicat Românilor din Grecia ne-ar fi lăsat măcar posibilitatea de a ne număra morţii. Satele din Pind şi Macedonia sunt incendiate,populaţia risipită. Nu se ştie cine trăeşte,cine-a murit,cine este deportat,ce copii au fost răpiţi de bande. Populaţia română a fost rând pe rând decimată când de naţionaliştii greci,când de EAM-iştii(şi comuniştii)d-lui Théo. Pentru asta ne-aşteptam,dată fiindu-i competenţa,şi vigurosul românism verbal care l-a năpădit de-o vreme,să ne ajute la identificarea victimelor. Altfel,va trebui să aşteptăm ziua când singuri ne-om putea număra morţii şi dispăruţii; dar atunci EAM-iştii nu vor putea răspunde numai cu insulte prin gazete.

D-l Théo dă să se înţeleagă că toţi Românii închişi sau omorîţi în Grecia au fost"spioni şi agenţi ai fascismului şi hitlerismului"şi că au servit drept cadre ale"Republicii Pindului".Pretextul,de notorie marcă sovietică,vrea să justifice crimele de genocid din Macedonia. Povestea"fasciştilor"şi"naziştilor"n'o mai ia nimeni în serios astăzi când oricine luptă pentru libertate este taxat ca atare. Punem doar o întrebare:pentru "fascism"şi"nazism"au fost incendiate satele româneşti şi masacrată populaţia între anii 1905-1909 de către guvernele dela Atena sub oblăduirea spirituală a Prea Fericitului Patriarh grec din Constantinopol? Vrea liste d-l Théo? Să citească martirologia inserată de Rubin în voluminoasa sa lucrare "Les Roumains de Macédoine".Poate avea toată încrederea,căci autorul e aproape imun de bănuiala c'ar avea apucături"fasciste"sau"naziste": e evreu.. "Vetrei" i-ar trebui zeci de numere consecutive pentru a reproduce toate aceste crime făcute de "antarţii" sau comitagii greci.

- "Suntem singurul organ -se laudă BIRE(p.9)- care nu am arborat sub frontispiciul titulatura de"independent".Şi pe bună dreptate..

Radu Cornăţeanu

S E M N A L Ă R I

§ Dela RADIO ROMA au transmis mesaje Românilor din ţară,în cursul lunii Mai: ambasadorul N.PETRESCU-COMNÈNE,care a comemorat ziua de 10 Mai; ing. RAYMOND-COMNÈNE şi soţia; prof.MIRCEA ELIADE,care a vorbit despre congresul pentru libertatea culturii.- Mircea ELIADE a ţinut două conferinţe,în faţa unui numeros public,la Istituto per il Medio ed Estremo Oriente din Roma:ecourile,în presă,ca de obicei,foarte favorabile.A vorbit despre"limbajele extatice".- Irina Frăţiţă-GASPERONI a dat un nou"concert în miniatură" la posturile de radio italieneşti.- Am primit:

§ MICA ANTOLOGIE AROMÂNEASCĂ cu un studiu introductiv asupra Aromânilor şi a dialectului lor,de Constantin PAPANACE,Biblioteca Română,Freiburg i. Br.(Germania).pentru această lucrare,care aduce un real servici culturii româneşti peste hotare,merită felicitări şi mulţumiri atât autorul,luptător tenace,cu scrisul şi cu fapta,pentru recunoaşterea drepturilor celor mai oropsiţi şi mai prigoniţi dintre români, cât şi editorul,a cărui perspicacitate a înţeles importanţa unei asemenea opere în momentul de faţă. Pentru noi,care întâia oară luăm contact cu patrimoniul liric al fraţilor noştri din Balcani -şi exemplificările merg dela Constantin Belimace,George Murnu,Batzaria,până la tinerii Caloir,Caleşi,Perdichi,cu un capitol special rezervat"cânticelor"populare- volumul înseamnă o plăcută surpriză. D-l Papanace precedă antologia cu un amplu studiu,în care erudiţia se îmbină cu luciditatea de gândire şi voinţa de rezolvare întru dreptate a problemelor aromâneşti. Studiul introductiv a fost tipărit şi în volum separat,cu titlul:"Consideraţii asupra trecutului Macedo-Românilor si a dialectului lor".

§ DESTIN,n.3,Madrid,aprilie 1952.- Cu o bogată informaţie la zi şi obişnuita acută pătrundere a problematicei contemporane,care constituie de altfel,şi prin contribuţiile d-lor C.L.-Popovici,Ilie Vlad,etc.,principalul obiect de studiu al revistei,centrată în actualitate,prof.G.USCĂTESCU opune revoltei masselor,diagnosticată de Ortega y Gasset,ca o realitate(şi necesitate)permanentă "revolta elitelor",societatea nesubsistând decât într'o ierarhizare de valori,după un criteriu de aristocraţie a spiritului.

Ca orice studiu dens,acesta,al directorului periodicului dela Madrid, ridică natural o sumă de chestiuni: nouă,bunăoară,poate şi fiindcă suntem formaţi la şcoala idealismului gentilian,refractară la scheme,ni se pare prea maniheică distincţia "massă-elită",ca şi cum tot răul,pasivul,ar fi de o parte,iar binele,plusul,de cealaltă.Nu cumva,în realitate şi sub specie philosophiae,e vorba de două feţe ale aceleiaşi esenţe spirituale?

Foarte oportună,introducerea în discuţie,alături de Rubakov al lui Koestler,a personajelor lui Kafka. În restul revistei,Mircea ELIADE,exemplificând în mod pregnant cu istoria antică şi recentă a Israelului,publică un scurt eseu asupra strânsei conexiuni dintre"catastrofă şi mesianism" (dar profeţii noştri,"care să justifice catastrofa,să o valorifice spiritual,să dea un sens mistic suferinţelor de ordin istoric"ale neamului românesc,unde sunt? "Unde ne sunt.. proorocii?",suntem tentaţi să ne întrebăm,parafrazându-l pe Vlahuţă); I.D.C.-COTERLAN încearcă să depăşească, dintr'un unghiu de înţelegere superior,poziţiile prea rigide din polemica "pe marginea procesului de formare a poporului român"; Marius CIŞMIGIU analizează lovitura de stat dela 23 aug.1944 la lumina inexorabilă a dreptului constituţional("caracterul juridic al actului politic şi militar de la 23 august este acela al unei capitulări").

Grigore GAFENCU,polemizând cu Pamfil Şeicaru,încearcă să apere,de pe poziţii dogmatice şi cu prejudecăţi curioase la un bărbat de stat ce vrea să pară,moraliceşte,integru,nenorocita politică externă a României dintre cele două războaie mondiale. "Amatori de gândire politică",neputându-ne însă exprima vederile întregi(democraţia are exigenţele ei..),am vrea să punem numai două întrebări d-lui Gafencu: 1-crede într'adevăr d-sa că,sub conducerea comisvoiajorului Titulescu,politica externă a României nu a fost politica externă,cu grave reflexe şi pe plan intern,a unui satelit, în sensul ce se dă astăzi acestui cuvânt?; şi 2-de când,şi în virtutea cărei legi,a naturii sau a oamenilor,"vechile rânduieli",pe care d-l Gafencu le apără,au caracter de eternitate? Progresul istoriei coincide tocmai cu răsturnarea"vechilor rînduieli",considerate la un moment dat ca injuste.

Era,bunăoară,şi e care just,pe plan internaţional,ca anumite popoare

să aibă posesiuni coloniale enorme,pe când altele,superioare din multe puncte de vedere şi cu excedent de populaţie,să moară sufocate între propriile graniţe?- Pe plan intern,în România de ieri,era bună de pildă"vechea rânduială" a unei"democraţii",care-şi interna în lagăre de concentrare şi-şi ucidea adversarii,pe care nu-i putea intimida cu jandarmii la alegeri? Era bună domnia privilegiului şi a bunului plac? Era just ca în Universităţile româneşti elementul autohton să fie pus,nu desigur din vina lui,într'o îngrijorătoare minoritate? În toate aceste cazuri,nu este evident vorba de o "ordine legală",foarte comodă pentru beneficiari,dar numai pentru ei,ci de o"dezordine legală",împotriva căreia a te ridica era nu numai un drept,dar chiar o datorie. "Forţele ordinei",în România lui Gavrilă Marinescu şi a lui Bengliu,a lui Moruzof,erau în realitate "forţele dezordinei"de Stat. Am putea să-i punem d-lui Gafencu,plecând dela aserţiunile d-sale hazardate,zeci de asemenea întrebări,extinzându-le şi la viaţa de astăzi,în refugiu: dar bună parte din "Vatra" nu este decât demascarea unei imposturi -aşa zisa democraţie românească- şi semnalarea îndurerată a unor realităţi,care se cer îndreptate.

§ BIRE,Paris,V,8-10(aprilie-mai 1952).- Cum era de aşteptat,bunul nostru prieten Theodosiadis,persoană foarte cultă şi respectabilă,a căzut în cursa pe care cu perfidie i-am întins-o: invitat să ne spună ceva cu privire la tragica soartă a elementului românesc din Grecia, kir Théo ia pe faţă apărarea prigonitorilor,în a căror slujbă a fost şi în a căror presă a scris: era de altfel datoria sa de grec s'o facă. Dar dacă dânsului îi este permis patriotismul elin,nu mai puţin,credem,îi este permis patriotismul românesc d-lui Papanace. Abuzul ar începe,cu dreptul nostru de a protesta,numai dacă s'ar inverti rolurile: greşală în care d-l Theodosiadis cade adesea,vârându-şi nasul în treburi româneşti,care nu-l privesc.(Cum nu-l priveşte criza din Mişcarea Legionară,treabă a noastră,internă: ce ar spune dânsul dacă noi am interveni în neînţelegerile dintre membrii partidului d-lui Papagos,bunăoară?).

În fond,ne găsim încă la vechea poveste: nu atât minoritarii erau o problemă în România de ieri,cât obrăsnicia unora dintre ei,invadenţa nesăbuită a străinului de neam,care intră cu sgomot,ca elefantul în prăvălia de cristaluri,şi profanează altarele sacre ale patriei.

Cât priveşte "banda lui Papanace",bănuind că acesta din urmă nu are timp,nici entuziasm să polemizeze cu d-l Theodosiadis -pe care nici nu credem că reuşeşte să-l zărească în lada cu gunoi a anonimatului- am vrea să precizăm că informaţiile buletinului dela Paris,de obicei bune,de data aceasta sunt depăşite: Papanace are la dispoziţie o întreagă armată de terorişti,toţi cu diagonală şi cuţite între fălci,tatuaţi,antropofagi,cu care,la prima ocazie,va pleca să constituie Republica Pindului. Nu o face deocamdată fiindcă l-a intimidat campania dela BIRE. Vorba lui Caragiale: "Astâmpără-te,domnule Théo! Vrei să moară mama?"

§ CUVÂNTUL STUDENTIMII,München,II,1(ian.-mart.).- În hotărît progres,revista universitarilor pribegi,când iese din retorică,aduce pagini de frumoasă simţire românească,pe linia marilor tradiţii ale studenţimii noastre luptătoare pentru neam şi dreptate.Din memoriul adresat Regelui de Asociaţia Studenţilor Români din Franţa,extragem pentru documentarea celor ce ne critică poziţia aspră: "Comitetul Naţional s'a străduit să ne arate că locul unora dintre noi e pe alte bănci decât pe cele ale Universităţilor, iar Fundaţia Carol I a arătat,prin atribuirea burselor,că dreptul la învăţătură nu revine decât celor care au o anumită orientare politică". De unde se vede că cea mai rentabilă profesiune,în emigranţa noastră tragicomică,rămâne aceea de membru sau trepăduş al crâmpeiului de partid naţional-ţărănist agregat la fond.

Adrian Popa

<u>NOTĂ</u>. Începând cu nr.viitor,VATRA va fi trimisă numai publicaţiilor, Românilor din spitale,din lagăre,celor ce ne-au scris că vor s'o aibă,celor ce-au sprijinit-o,celor cunoscuţi. Nu putem mări tirajul,iar cereri vin mereu. Vor fi deci înlocuiţi cei ce,după 18 luni,n'au catadixit să ne confirme măcar exactitatea adresei,sau cari,având mijloace,n'au crezut de bine să achite nici mărcile poştale. Cam toţi sprijinitorii"Vetrei"sunt, putem spune,muncitori "cu ziua". Le mulţumim din suflet.

<u>ABONAMENT</u>: 1000 lire,1000 franci,10 mărci,3 dolari,50 pesos,1 sterlină.
<u>ADRESA</u> noastră: V A T R A,Casella Postale 9075, ROMA-Borghi, <u>ITALIA</u>

ATRA"
e Postale 5075
OMA - Borghi
(ITALIA)

Rev. Em.VASILOSCHI
Franziskusstr.179/I
DUESSELDORF /Rath
GERMANIA

AMPE

